

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.12.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Ще бъдат ли компенсирани веднага затворените бизнеси?

Коментар от председателя на АИКБ Васил Велев

Бизнесът и синдикатите излязоха с общо предложение за промени в Кодекса на труда за компенсиране на работодатели и работници в кризисни ситуации. АИКБ настоява затворените бизнеси да се компенсират веднага.

Председателят на Асоциацията Васил Велев посочи три грешки, които могат да бъдат допуснати при новата мярка на правителството в помощ на бизнеса - да се използват вече обещани средства за компенсиране на затворените бизнеси, втората грешка е кой ще администрира тези плащания, а третата е идеята да не се диференцира процентът на ставките според икономическите дейности.

"Бюджетът има да навакхва 5 млрд. лв. дефицит. С част от тях може да се подпомогне бизнесът, без да се взима от единия и да се дава на другия", коментира той в "Денят ON AIR".

Той добави, че по отношение на третата грешка е прието диференциране на 2 нива, а относно втората все още вървят обсъждания.

"Ние с КНСБ предложихме промени в законодателството. Ще бъдат обсъдени в Тристранния съвет. Тежката дума е на правителството. Предлагаме модела, който е изпробван и работи в Западна Европа", категоричен бе председателят на АИКБ.

Той посочи, че става дума във времето, в което не се работи - да се компенсират доходите от държавата по програма, без да се очаква дофинансиране от бизнеса.

"За времето, в което служителите работят, предприятието плаща 100%. Когато няма работа, не по вина на работодателя, държавата да финансира", посочи Велев.

Председателят на АИКБ изрази мнение, че при бизнесите, които са засегнати най-силно - туризмът, търговията, услугите, транспортът, резервите са изчерпани и не може да се очаква да издържат при последващи затваряния.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Кога ще бъдат компенсирани затворените бизнеси?

Бизнесът и синдикатите излязоха с общо предложение за промени в Кодекса на труда за компенсиране на работодатели и работници в кризисни ситуации. АИКБ настоява затворените бизнеси да се компенсират веднага.

Председателят на Асоциацията Васил Велев посочи три грешки, които могат да бъдат допуснати при новата мярка на правителството в помощ на бизнеса - да се използват вече обещани средства за компенсиране на затворените бизнеси, втората грешка е кой ще администрира тези плащания, а третата е идеята да не се диференцира процентът на ставките според икономическите дейности.

"Бюджетът има да навакхва 5 млрд. лв. дефицит. С част от тях може да се подпомогне бизнесът, без да се взима от единия и да се дава на другия", коментира той в "Денят ON AIR".

Той добави, че по отношение на третата грешка е прието диференциране на 2 нива, а относно втората все още вървят обсъждания.

"Ние с КНСБ предложихме промени в законодателството. Ще бъдат обсъдени в Тристранния съвет. Тежката дума е на правителството. Предлагаме модела, който е изпробван и работи в Западна Европа", категоричен бе председателят на АИКБ.

Той посочи, че става дума във времето, в което не се работи - да се компенсират доходите от държавата по програма, без да се очаква дофинансиране от бизнеса.

"За времето, в което служителите работят, предприятието плаща 100%. Когато няма работа, не по вина на работодателя, държавата да финансира", посочи Велев пред *Bulgaria ON AIR*.

Председателят на АИКБ изрази мнение, че при бизнесите, които са засегнати най-силно - туризмът, търговията, услугите, транспортът, резервите са изчерпани и не може да се очаква да издържат при последващи затваряния.

✓ АИКБ И КНСБ ПРЕДЛАГАТ ИЗМЕНЕНИЯ В КОДЕКСА НА ТРУДА ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА РАБОТОДАТЕЛИ И РАБОТНИЦИ В КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ

В Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите. Това предвижда предложение на АИКБ и КНСБ, което бе обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда бе изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

Предложението предвижда промени в чл. 120в, като заглавието му става *Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка* и следния текст: *„Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой.“*

Другата предложена промяна е в чл.267а, като заглавието му се променя на *„Компенсации при принудителен престой на работодателя“*. Предлага се създаване на две алинеи, които предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителът има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто брутното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в КТ, с който се предвиждат компенсации за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време – за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа.

Целта е работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80% от брутното трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 ч. дневно.

Трябва да е ясно, че за времето, през което е на работа, работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове.

Компенсацията за неотработеното работно време ще се изплаща на работника или служител и ще е възможна само когато предприятието има спад на нетните приходи от продажби поне 20 на сто спрямо същия месец на предходната година.

Компенсацията по ал.2 се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудовия договор (дневно или седмично) и е в размер на 80 на сто от брутното трудово възнаграждение на работника или служител за първите два месеца за периода на едностранно въведеното от работодателя непълно работно време в една и съща календарна година, като се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

[Vesti.bg](#)

✓ АИКБ И КНСБ предлагат компенсации за работодатели и работници в кризисни ситуации

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС

В Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите.

Това предвижда предложение на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ и КНСБ, което е било обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември. Това съобщиха от работодателската организация.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

Предложението предвижда промени в чл. 120в, като заглавието му става *Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка* и следния текст: *"Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой."*

Другата предложена промяна е в чл.267а, като заглавието му се променя на *"Компенсации при принудителен престой на работодателя"*. Предлага се създаване на две алинеи, които предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителът има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто брутното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в КТ, с който се предвиждат компенсация за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време - за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа.

Целта е работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80 на сто от brutното трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 часа дневно. За времето през което е на работа работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове, се уточнява в прессъобщението.

Компенсацията за неотработеното работно време ще се изплаща на работника или служителя и ще е възможна само, когато предприятието има спад на нетните приходи от продажби поне 20 на сто спрямо същия месец на предходната година.

Компенсацията по ал.2 се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудовия договор (дневно или седмично) и е в размер на 80 на сто от brutното трудово възнаграждение на работника или служителя за първите два месеца за периода на едностранно въведеното от работодателя непълно работно време в една и съща календарна година, като се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

[БНР](#)

✓ АИКБ настоява затворените бизнеси да се компенсират веднага

Асоциацията на индустриалния капитал и КНСБ предлагат в Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсация за работниците и работодателите.

Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

[News.bg](#)

✓ АИКБ и КНСБ предлагат промени за компенсиране на работодатели и работници в кризисни ситуации

В Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсация за работниците и работодателите.

Това предвижда предложение на АИКБ и КНСБ, което бе обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда бе изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

Предложението предвижда промени в чл. 120в, като заглавието му става *Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка* и следния текст: *"Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой."*

Другата предложена промяна е в чл.267а, като заглавието му се променя на *"Компенсация при принудителен престой на работодателя"*. Предлага се създаване на две алинеи, които предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителят има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто от brutното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в КТ, с който се предвиждат компенсация за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време - за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа.

Целта е работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80% от brutното трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 ч. дневно.

Трябва да е ясно, че за времето през което е на работа работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове.

Компенсацията за неотработеното работно време ще се изплаща на работника или служителя и ще е възможна само, когато предприятието има спад на нетните приходи от продажби поне 20 на сто спрямо същия месец на предходната година.

Компенсацията по ал.2 се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудовия договор (дневно или седмично) и е в размер на 80 на сто от brutното трудово възнаграждение на работника или служителя за първите два месеца за периода на едностранно въведеното от работодателя непълно работно време в една и съща календарна година, като се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

[В. Труд](#)

✓ Държавата дава 80% от заплатата при криза

Предлагат промени в Кодекса на труда

Предприятието да взема като компенсация 25 на сто от оборота, искат бизнес и синдикати

Помощ ще има и за непълно работно време

Държавата да покрива 80 на сто от брутно трудово възнаграждение на работник, ако предприятието спре дейността си поради заповед на държавен орган. Такава промяна в Кодекса на труда за компенсиране на работодатели и работници в кризисни ситуации предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в България и КНСБ.

Целта е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, обясняват вносителите на помените.

С тях се въвежда понятието "принудителен престой" - "Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой."

Във времето на принудителния престой работникът има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто от брутно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за фирмите пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година предвижда проектът.

Предлагат се и компенсации за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време - за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа. Тогава държавата ще плаща 80% от брутната заплата за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 ч. дневно. За останалото време служителят ще получава заплатата си.

Компенсацията обаче ще се дава само, ако предприятието има поне 20% спад на приходите от продажби. След първите два месеца компенсацията ще намалява с по 5%, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от заплатата а работника за 6 месеца през календарната година.

ЕК одобри схема за 30 млн. лв. за България

До 450 000 лв. безвъзмездно за фирми

Дават парите до 30 юни 2021 г.

Европейската комисия одобри схема на България в размер на 30 млн. лева (около 15 млн. евро) под формата на безвъзмездни средства в подкрепа на микро, малките и средни предприятия за автобусни превози, засегнати от пандемията с Covid-19. Целта на мярката е да бъде облекчен недостигът на ликвидност, пред който са изправени в дейността си заради пандемията.

Средствата ще покрият частично разходите за транспорт на пътници с автобус със задна дата - от 1 февруари, до 6 месеца след влизането в сила на споразумението за безвъзмездните средства.

Кандидатите могат да подават заявления на стойност от 3 000 лева (приблизително 1 500 евро) до 450 000 лева (приблизително 230 000 евро).

Европейската комисия установи, че българската схема отговаря на условията, посочени във Временната рамка. Поспециално, помощта няма да надвишава 800 000 евро на дружество и ще бъде предоставена не по-късно от 30 юни 2021 г. Комисията стигна до заключението, че мярката е необходима, подходяща и пропорционална за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на България.

[Economic.bg](#)

✓ АИКБ и КНСБ предлагат „принудителен престой за работодателя“

Целта на промените е работодателите и служителите да имат възможност, да се възползват от компенсациите по време на кризисна ситуация

Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) и Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ) предлагат изменения в Кодекса на труда, за да могат повече работодатели и работници да се възползват от компенсациите по време на кризисна ситуация. С предложението, обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) на 27 ноември, се въвежда понятието "принудителен престой за работодателя". Става въпрос за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган.

Изготвеният законопроект вече е изпратен за разглеждане в комисиите по трудови и осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

Досега в пандемията подкрепата, с изключение на схемата "60/40", която е за работниците, бюджетът реално не е давал никакви допълнителни средства. Бизнесът се оплака, че дори парите, обещани от правителството по линия на оперативните програми, все още не са достигнали до тях. По данни на АИКБ досега от обявените 1 млрд. лв. държавна подкрепа са достигнали само 173 млн. лв. за микропредприятията, за малките мярката все още не е стартирала.

В проекта има следното предложение за изменение в чл. 120в.

Заглавието му да се изменени и да гласи:

Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка.

А самият текст да се преформатира и да изглежда по следния начин:

„Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой“.

Другата предложена промяна е в чл. 267а.

Като АИКБ и КНСБ предлагат заглавието му да се промени на:

„Компенсации при принудителен престой на работодателя“.

А в самият текст да се създадат две алинеи, които да предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителът имат право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто от brutното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятието. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в КТ, с който да се предвиждат компенсации за работниците, ако работодателят едностранно реши да въведе непълно работно време – за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа.

С този нов член се цели работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80% от brutното си трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но с условието за не повече от 4 часа дневно.

„Трябва да е ясно, че за времето, през което е на работа работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове“, поясняват от КНСБ.

Компенсацията за неотработеното работно време ще се изплаща, само когато предприятието има спад в нетните приходи от продажби поне 20% спрямо същия месец на предходната година.

АИКБ и КНСБ добавят, че компенсацията се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудов договор и е в размер на 80 на сто от brutното трудово възнаграждение за първите два месеца, за периода на въведеното непълно работно време, в една и съща календарна година. То ще се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но няма да достига по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

Икономически живот

✓ Регламентиране на принудителния престой в КТ, искат бизнес и синдикати

В Кодекса на труда да се въведат понятието *принудителен престой* за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите.

Това предвиждат предложени тестове от АИКБ и КНСБ, обсъдени от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

Предложението предвижда промени в чл. 120 в, като заглавието му става – „Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка“ и следния текст: „Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой.“

Другата предложена промяна е в чл.267а, като заглавието му се променя на „Компенсации при принудителен престой на работодателя“. Предлага се създаване на две алинеи, които предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителът има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто от brutното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в КТ, с който се предвиждат компенсации за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време – за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работа.

Целта е работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80% от brutното трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 ч. дневно.

Трябва да е ясно, че за времето през което е на работа, работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове.

Компенсацията за неотработеното работно време ще се изплаща на работника или служителът и ще е възможна само, когато предприятието има спад на нетните приходи от продажби поне 20 на сто спрямо същия месец на предходната година.

Компенсацията по ал.2 се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудовия договор (дневно или седмично) и е в размер на 80 на сто от brutното трудово възнаграждение на работника или служителът за първите два месеца за периода на едностранно въведеното от работодателя непълно работно време в една и съща календарна година, като се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

✓ **Бизнесът и КНСБ с общо предложение за промени в Кодекса на труда**

Въвеждане на понятието **принудителен престой** за работодателя в Кодекса на труда за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите. Това предвижда предложение на АИКБ и КНСБ, което беше обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, **да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет**.

Предложението предвижда промени в чл. 120в, като заглавието му става "Престой не по вина на работодателя при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка" и следния текст: "Когато при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е в принудителен престой".

Другата предложена промяна е в чл.267а, като заглавието му се променя на "Компенсации при принудителен престой на работодателя". Предлага се **създаване на две алинеи**, които предвиждат, че във времето на принудителния престой работникът или служителят има право на компенсация от държавата в размер на 80 на сто брутното си трудово възнаграждение за месеца, предхождащ издаването на заповедта за затваряне на предприятията. Компенсацията за тях пък да е до 25 на сто от нетните приходи от продажби спрямо същия месец на предходната година.

Отделно се предлага и създаване на нов член в Кодекса на труда, с който се предвиждат **компенсации за работниците, ако работодателят едностранно въведе непълно работно време** – за период на извънредно положение, извънредна обстановка или заради намаляване на обема на работата. Целта е работниците да получават компенсация от държавата в размер на 80% от брутното трудово възнаграждение за часовете, в които се налага да не работят, но за не повече от 4 часа дневно.

Трябва да е ясно, че за времето през което е на работа работникът получава уговореното с договора трудово възнаграждение, а компенсацията му се дължи само за частта на неотработените дневни или седмични часове. **Компенсацията за неотработеното работно време** ще се изплаща на работника или служителя и ще е възможна само, когато предприятието има спад на нетните приходи от продажби поне 20 на сто спрямо същия месец на предходната година.

Компенсацията по ал.2 се дължи пропорционално на неотработеното работно време по трудовия договор (дневно или седмично) и е в размер на 80 на сто от брутното трудово възнаграждение на работника или служителя за първите два месеца за периода на едностранно въведеното от работодателя непълно работно време в една и съща календарна година, като се намалява с по 5 на сто за всеки следващ месец, но не може да достигне по-малко от 65 на сто от възнаграждението на работника за 6 месеца през календарната година.

[ТВ Европа](#)

✓ **Бизнесът още не е получил помощта от държавата от първия етап на пандемията**

Бизнесът иска компенсации от 80% от заплатите на служителите си и помощ за работодателите под формата на 20% от оборота- при това на диференциран принцип както е в Австрия.

Това съобщи в Европа сутрин председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Той съобщи още че държавата не се е разплатила още с обезщетенията на предприятията след първото затваряне през март и април, което е изключително тревожно.

120 000 са загубилите работните си места от март до сега заради кризата породена от пандемията.

По-строгите мерки са добри, но те трябва да вървят с адекватни компенсации – казват от бизнеса.

Средните предприятия още очакват 200 милиона лева за щетите претърпени през март и април, съобщи Васил Велев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

А на микро и макро предприятията са изплатени 173 милиона от общо дължимите 225 милиона лева.

Компенсацията от държавата за хората, които не работят в дните на пандемия, да е в размер на 80% от брутната им заплата предлага бизнесът.

Помощта за работодателите пък да бъде под формата на 20% от обявения от тях оборот. При това на диференциран принцип както е в Европа.

Велев не очаква задълбочаване на кризата през втората вълна на пандемията. Но посочи че според всички анализи че световната икономика ще се възстанови на нивата от преди пандемията едва през второто тримесечие на 2022.

За повече информация вижте [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Представят Национален план за готовност при пандемия

Министърът на здравеопазването Костадин Ангелов, председателят на Националния оперативен щаб Венцислав Мутафчийски и изпълнителният директор на „Пирогов“ Асен Балтов ще представят Националния план на България за готовност при пандемия.

Това ще стане на брифинг, който започва в 10 ч.

Планът се разглежда на днешното правителствено заседание, съобщиха от пресслужбата на МС.

✓ Здравната комисия на НС обсъжда купуването на ваксини срещу Covid-19

Комисията по здравеопазване в Народното събрание ще обсъди закупуване на ваксини срещу Covid-19. В проекта се предлага парламентът да одобри участието на България в предварителни споразумения за покупка на дози от ваксините, разработени от компаниите „АстраЗенека“, „Санофи“, „Пфайзер“, „БиоНТех“ и „Янсен“.

По отношение на ваксината на „Янсен“ в проекторешението се уточнява, че правният механизъм за получаването на дози от тази ваксина ще бъде реализиран чрез споразумение с друга държава, членка на ЕС, която да заяви и предостави на България исканите количества от ваксината на същата цена и при същите условия, които биха били постигнати при участие в споразумението за предварителна покупка.

В мотивите на решението се посочва, че страната ни е заявила участие във всички категории ваксини – аденовирусни, антигенни и РНК ваксини, а държавите членки ще придобиват заложените количества ваксини, определени на базата на процент от населението.

Налага се да бъде изградена и специална логистика за съхранение от минус 75 градуса по Целзий на две от ваксините.

Трябва да се предвидят обучения и процедури от страна на държавите членки, за да се осигури безопасното и законосъобразно прилагане на ваксините.

✓ Депутатите обсъждат вето на Радев върху текстове от Закона за ДДС

Бюджетната комисия в парламента ще гласува на първо четене предложението на ГЕРБ ваксините срещу Covid-19 да бъдат освободени от косвения данък от догодина.

Депутатите ще обсъдят и вето на президента Румен Радев върху текстове от Закона за ДДС.

Според обещанията на премиера Бойко Борисов ваксините срещу Covid-19 ще бъдат безплатни и доброволни, а в петък депутати от неговата партия предложиха те да бъдат освободени от ДДС през следващата година.

С проекторешенията от косвен данък се освобождават и тестовете срещу коронавируса, свързани с инвитро процедурите.

Бюджетната комисия ще обсъди и вето на президента върху промени при оскъпяването на бързите кредити, направени през текстовете на закона за ДДС.

По предложение на независимия депутат Спас Панчев беше сложен лимит на двойно оскъпяване на главницата при просрочие, но заради острата обществена реакция със закона за бюджета за догодина тази норма беше премахната.

Въпреки всичко остана правната неяснота, след като президентът вече беше наложил вето върху текстовете, а то беше обнародвано вчера в "Държавен вестник".

✓ Форум обсъжда предизвикателствата пред банковата система

Предизвикателствата пред банковата система и икономическото състояние на страната ще бъдат във фокуса на обсъжданията на традиционния форум „Банките и бизнесът“, организиран от „Капитал“.

Лектори на една от най-големите банкови конференции у нас са подуправителите на БНБ Калин Христов и Нина Стоянова.

Този път форума ще се проведе онлайн заради пандемията от Covid-19.

✓ Великобритания първа одобри Covid ваксината на Pfizer и BioNTech

Ваксината ще бъде достъпна в Обединеното кралство от следващата седмица

В сряда Великобритания стана първата държава в света, която одобри за употреба ваксината срещу Covid-19 на компаниите Pfizer и BioNTech и заяви, че тя ще започне да се прилага от началото на следващата седмица, съобщава Ройтерс.

На Covid ваксините се гледа като на най-добрия шанс за света да се върне към някакво подобие на нормалност сред глобална коронавирусна пандемия, която вече причини смъртта на близо 1,5 милиона души и повлия негативно на световната икономика.

"Днес правителството прие препоръката на независимата Агенция за регулиране на лекарствата и на здравните продукти (MHRA) да одобри за употреба ваксината срещу Covid-19 на Pfizer/BioNTech", заяви британското правителство.

"Ваксината ще бъде достъпна в Обединеното кралство от следващата седмица".

Британският комитет по ваксини ще реши кои приоритетни групи ще бъдат първо ваксинирани, като жителите на старчески домове, здравния персонал и възрастните хора, както и хората, които са клинично изключително уязвими.

Както компаниите Pfizer и BioNTech, така и американската биотехнологична фирма Moderna съобщават за ефективност от над 90% на разработените от тях ваксини, които са базирани на новата РНК технология (mRNA).

Pfizer заяви, че британското разрешение за използване на ваксината за спешна употреба бележи исторически момент в борбата срещу Covid-19.

[БНТ](#)

✓ Томислав Дончев: Най-рязко повишение има в заплатите на служителите на първа линия

Най-рязко повишение има при заплатите на лекари и медицински персонал. 36 администрации са получили увеличение още от тази година - всички те са служители на първа линия и са сред хората, не стоят на бюра и гишетата. Това заяви в студиото на "Референдум" вицепремиерът Томислав Дончев.

По думите му, има сериозен проблем не само с медиците на първа линия, но и в службите РЗИ, социалните работници, подобна е ситуацията с учителите.

Целта на държавата е тази помощ, тази мярка да стигне до максимален брой хора и да бъде добре таргетирана, уточни Томислав Дончев относно повишаването на заплатите.

719 електронни направления за PCR тест са пуснати за първия ден от старта на новата система, съобщи още вицепремиерът.

Най-голямото предизвикателство е включването на общопрактикуващите лекари. На 18 декември очакваме да стартира и електронната рецепта. Срещаме трудности със свикването на персонала, това не са айти специалисти, уточни Дончев.

Той обясни, че по всички мерки кандидатите може да подадат документи по електронен път и въпреки съмненията, това е много по-сигурно от физическия процес, тъй като електронно подадените документи няма как да се фалшифицират, за разлика от хартиените.

Няма да има мораториум за кредитите - позицията на ЕЦБ е, че с подобни мерки трябва да бъдем внимателни, уточни още Дончев.

Вицепремиерът обясни, че се разработва нова мярка съвместно с НАП относно разплащанията с фирмите, за да може да се използва цялата база в Приходната агенция.

Трябва да си направим ясна преценка за приоритетите, за това трябва да бъдем гъвкави. Няма ясен консенсус кога ще свърши пандемията - намираме се в непозната, несигурна среда, подчерта още вицепремиерът.

Цялата дискусия със социалния министър Деница Сачева, министъра на икономиката Лъчезар Борисов и вицепремиера Томислав Дончев в студиото на "Референдум" гледайте ТУК.

✓ Министър Борисов: Мярката за безлихвените кредити ще продължи и следващата година

Мярката безлихвени кредити от ББР ще продължи и догодина. Внасям предложението в Министерския съвет. Това заяви в "Референдум" министърът на икономиката Лъчезар Борисов.

95 милиона лева безлихвени кредити са стигнали до над 22 000 физически лица до момента, обясни още министърът.

По думите му, над 1 млрд. лв са инвестирани в икономиката за подпомагане на бизнеса.

6 млрд. евро имаме привлечени като инвестиции в това правителство, като само за последната година са 1 милиард, допълни министър Борисов.

✓ Сачева: 565 милиона лева вече са инвестирани в бизнеса по мярката 60/40

565 милиона лева вече са инвестирани в бизнеса по мярката 60/40. За разлика от други европейски държави, в момента безбатицата у нас е едноцифрено число. Това коментира в предаването "Референдум" социалният министър Деница Сачева.

Искам да насърча всички, които са безработни, дори да нямат право на обезщетение, да намерят време, електронно да се регистрират в бюрата по труда, защото в момента има бизнеси, в които се търсят хора, обясни министърът.

По думите ѝ, в момента в държавната администрация се наблюдава натовареност, каквато не е имало през последните 10 години у нас.

Около 2200 служители работят в Агенцията по заетостта и ако допреди кризата те са работили с около 2000 заявки, в момента натискът върху тях е над 10 000 заявки. Ние имаме свръхочаквания към хората, които са на първа линия в държавната администрация, стремим се да няма никакво забавяне, заяви Сачева.

[В. Монитор](#)

✓ До края на декември земеделците избират как да облагат доходите си

Физическите лица, регистрирани като земеделски стопани, имат право да избират реда за облагането на доходите от дейността им през 2021 година, напомнят от Национална агенция за приходите /НАП/.

Правото на избор се упражнява с подаване на декларация по чл. 29а, ал. 4 от ЗДДФЛ в срок до 31 декември на предходната година. Изборът е валиден за 5-те последователни данъчни години и не е необходимо той да се потвърждава ежегодно с подаване на нова декларация. При облагане по реда, предвиден за едноличните търговци, регистрираните като земеделски стопани физически лица не могат да ползват правото за преотстъпване на данъка върху годишната данъчна основа, който е предвиден в чл. 48, ал. 6 от ЗДДФЛ.

Новорегистрираните през 2020 г. земеделски производители могат да изберат за същата година да се облагат с данък върху годишната данъчна основа по реда, предвиден за едноличните търговци /чл. 28 от ЗДДФЛ/, като изборът се

декларира в годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2020 г. В случай че желаят да продължат с този ред на облагане през 2021 г. и следващите четири години, е необходимо да подадат декларация по чл. 29а, ал. 4 от ЗДДФЛ в срок до 31 декември 2020 г. Образецът на декларацията за избор на реда за облагането на доходите на земеделските стопани може да бъде намерен на сайта на приходната агенция www.nra.bg, рубриката „За гражданите“, в Документи - данъци.

Декларацията се подава лично от земеделския стопанин или негов упълномощен представител в офиса на НАП по постоянен адрес на физическото лице. Декларацията може да се подаде по електронен път, чрез [портала за електронни услуги](#) на приходната агенция или по пощата.

Националната агенция за приходите призовава отново своите клиенти при възможност да отложат посещенията си в офис на ведомството до преустановяването на извънредната епидемична обстановка, като дотогава използват електронните услуги, достъпни с персонален идентификационен код или електронен подпис. Структурите на НАП продължават да работят и да обслужват клиенти при допълнителни мерки за защита и постоянна дезинфекция на помещенията.

Повече информация за избор на реда за облагането на доходите, попълване на декларацията и за плащане на дължимите данъци, земеделските стопани могат да получат на телефона на НАП 0700 18 700 /на цена, съобразно тарифата на съответния оператор/.

✓ Газът през декември с лек спад, цените на парното и на тока - без промяна

Комисията за енергийно и водно регулиране проведе закрито заседание, на което прие решение във връзка с подаденото от "Булгаргаз" ЕАД заявление за утвърждаване на цена за месец декември 2020 г., по която общественят доставчик ще продава природен газ на крайните снабдители и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Окончателното ценово решение на Комисията е прието в съответствие с променените условия на договора между "Булгаргаз" ЕАД и ООО "Газпром экспорт".

В приетото от Комисията решение е отчетена предложената на 1.12.2020 г. от "Булгаргаз" ЕАД актуализирана цена на природния газ, в която е отразена постъпилата отчетна информация за пазарните индекси на европейските газови хъбове за м. ноември 2020 г. и за средномесечния обменен курс за конвертиране на евро в щатски долари на Европейската централна банка за същия период.

С решението на КЕВР утвърдената цена на природния газ от 1 декември 2020 г. е в размер на 27,70 лв./MWh (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС). За предходния м. ноември 2020 г. утвърдената от регулатора цена на природния газ беше в размер на 28.21 лв./MWh. Промяната на цената на природния газ няма да се отрази на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия и те остават непроменени.

В утвърдената цена на природния газ от 27,70 лв./MWh са включени компонента цена на природния газ на вход на газопреносните мрежи, компонента за дейността „обществена доставка“ по чл. 17, ал. 7 от НРЦПГ и компонента за компенсирани разходи, покриваща разходите на "Булгаргаз" ЕАД за съхранение на количества в подземното газово хранилище „Чирен“ в изпълнение на задължения по Плана за действие при извънредни ситуации.

В правомощията на КЕВР е да утвърди цена на природния газ по подадено заявление от общественят доставчик. Въз основа на предоставените данни и документи към заявлението и след проверка на направените изчисления, Комисията утвърждава цена на природния газ за съответния месец, която се прилага от първо число на месеца, съгласно чл.30, ал.1, т.7 от Закона за енергетиката. При утвърждаването на цената на синьото гориво КЕВР отчита заявените прогнозни количества от внос за вътрешния пазар, променените условия по договора между "Булгаргаз" ЕАД и ООО "Газпром экспорт" и усреднения валутен курс на БНБ на лева спрямо чуждестранната валута, в която се заплаща внасяния в страната природен газ. Правомощията на КЕВР са единствено да установи дали заявлението на общественят доставчик "Булгаргаз" ЕАД отговаря на изискванията на Наредба № 2 за регулиране на цените на природния газ и на договора за доставка между двете дружества. При определянето на очакваните доставни цени във връзка с образуването на цената на вход на газопреносни мрежи съгласно чл. 17, ал. 3 от НРЦПГ са отчетени общото количество природен газ за месец декември 2020 г. и относителния дял на количествата за обществена доставка на природен газ, програмата за освобождаване на природен газ, както и по двустранните договори.

Решението на КЕВР за утвърждаване на цената на природния газ от 1.12.2020 г. ще бъде публикувано на интернет страницата на регулатора.

✓ ЕК одобри 30 млн. лв. за автобусните превозвачи

Европейската комисия (ЕК) одобри българската схема в помощ на микро, малки и средни предприятия за автобусни превози, засегнати от пандемията. Стойността на мярката е 30 млн. лв. или приблизително 15 млн. евро. Схемата е одобрена съгласно Временната рамка за държавна помощ, приета от ЕС.

Целта на мярката е да се смекчи внезапният недостиг на ликвидност, пред който са изправени тези дружества, като се има предвид степента на въздействието на пандемията върху тяхната дейност. Средствата ще достигнат до автопревозвачите под формата на безвъзмездна финансова помощ, с която частично да се покрият оперативните разходи за автобусен превоз на пътници от 1 февруари 2020 г. до шест месеца след влизането в сила на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, сключено между бенефициера и българското Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Кандидатите могат да подават заявления на стойност между 3 000 лв. и 450 000 лв.

Така е спазено условието помощта на дружество да не надвишава 800 000 евро.

✓ Надзорната такса на БНБ до юни е 14,5 млн. лева

Централната банка прие наредба за определяне на размера на таксите за покриване на административните си разходи

Управителният съвет на Българската народна банка прие Наредба № 40 за определяне на размера на таксите за покриване на административните си разходи, свързани с надзора и реструктурирането на банковата система. Наредбата се прави по Закона за БНБ, който предвижда възможност централната банка да събира годишни такси, събщи пресцентърът на БНБ. С нея се дефинират преките и косвени разходи, свързани с надзора и реструктуриране на поднадзорните лица.

Досега тези разходи се покриваха от паричния доход на БНБ, напомнят от банковия регулатор.

Прогнозните изчисления за размера на разходите на БНБ за 2020 г. по линия на банковия надзор, платежния надзор и дейността по реструктуриране на кредитни институции, базирани на фактически извършените разходи до края на юни 2020 година, възлизат на около 14,5 млн. лева. Окончателният размер на тези разходи, които поднадзорните лица ще платят през 2021 година, ще бъде определен на база на фактически извършените от БНБ съответни разходи за 2020 година.

От централната банка уточняват, че преките разходи са директно свързани с дейността на управление „Банков надзор“ и на съответните звена в управление „Емисионно“ и управление „Банково“.

Косвените разходи представляват част от разходите за дейността на структурните звена, които осигуряват административното обслужване на звената, които са пряко ангажирани в съответните дейности, изчислени пропорционално спрямо броя служители на съответното специализирано звено, ангажирано с банков надзор, платежен надзор или дейности по реструктуриране.

От БНБ посочват, че методиката за определяне на размера на таксите, дължими от поднадзорните лица, е съобразена с модела, прилаган от Европейската централна банка и европейски регламенти.

Поради обстоятелството, че поднадзорните на БНБ лица са както банки (обект на дейност по надзор и реструктуриране), така и небанкови доставчици – платежни институции, дружества за електронни пари, доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка и оператори на платежни системи с окончателност на сетълмента (обект само на платежен надзор), методиката за определяне на дължимите такси е разработена в две направления.

Разходите на БНБ по линия на банковия надзор и дейността по реструктуриране се покриват с такси от кредитните институции, като 10% от годишните разходи се разпределят поравно между задължените лица (фиксиран компонент), а останалата част от разходите (променлив компонент) се разпределя в зависимост от пазарния дял на банките (дял в „сума на активите“) и техния рисков профил (дял в „обща рискова експозиция“), с прилагане на тегло от 50% за двата показателя.

Разходите на БНБ за платежния надзор се разпределят между поднадзорните лица като 10% от годишните разходи се разпределят поравно между тях (фиксиран компонент), а останалата част от разходите (променлив компонент) се разпределя пропорционално на дела на съответния задължен субект при прилагане на следните показатели - „Брой извършвани дейности“, „Общо активи“ и „Брой представители“, с относително тегло съответно от 50%, 45% и 5%.

Подбраните показатели са съобразени със съответните специфики при извършване на платежния надзор. Прогнозните изчисления за размера на разходите на БНБ за 2020 г. по линия на банковия надзор, платежния надзор и дейността по реструктуриране на кредитни институции, базирани на фактически извършените разходи до края на юни 2020 година, възлизат на около 14,5 млн. лв.

Окончателният размер на тези разходи, които поднадзорните лица ще платят през 2021 година, ще бъде определен на база на фактически извършените от БНБ съответни разходи за 2020 година.

✓ Търговските преговори с Великобритания навлизат в критична седмица

Политици и длъжностни лица от двете страни казват, че нещата вървят към развързка

Всички наблюдатели на Brexit са свикнали с критичните срокове по преговорите, които продължават и след изтичането им. Тази седмица обаче може да е различна. Има множество признаци, които предполагат, че сделка може да се постигне през следващите няколко дни. Усещането сред наблюдателите е, че нещата са сериозни, пише онлайн изданието Politico.eu.

Политици и длъжностни лица от двете страни казват, че нещата вървят към развързка. Многобройни фигури от ЕС посочват, че ако не се стигне до сделка тази седмица, процесът по ратификация на търговското споразумение ще се усложни.

Действителният краен срок приближава

Остава само един месец до края на преходния период за Brexit. Крайният срок за приключване на преговорите може да бъде отложен, но не може да приключи през 2021 г. без и двете страни да си наложат взаимни мита.

Великобритания ще излезе от единния пазар и митническият съюз на 1 януари и преговорите след неговото напускане може да са различни. Същевременно и двете страни искат да избегнат налагането на мита. Освен необходимостта от ратификация, нещо трябва да се случи преди 31 декември, а времето изтича.

Графикът отдавна не се спазва

Разговорите са толкова хаотични, че официалният дневен ред отдавна беше отменен. И двете страни посрещат всеки ден, без да знаят за какво ще се говори, коментира пред изданието британски служител. Преди месеци, когато преговорите започваха, беше публикуван график кога за какво ще се преговаря, но този ред отдавна не се спазва.

Оферта за риболова

Раздорът по въпроса с риболова получава малко повече светлина. Миналата седмица Тони Конели от RTE съобщи, че ЕС предлага до 18 процента от рибната квота във водите на Великобритания, разпределени понастоящем за флотите на страните членки, да бъдат възстановявани на Острова. Британски служител обаче я определя като „подигравка“.

Британската риболовна индустрия потвърждава, че предполагаемата оферта не е достатъчно добра, но вижда надежда. „Жестът, ако е верен, е важен, защото показва отдалечаване от твърде негъвкавия мандат за преговори, който те имат“, казва Бари Диас, главен изпълнителен директор на Националната федерация на рибарските организации.

Междувременно ирландският външен министър Саймън Коуни в понеделник започна разисквания кой трябва да има право на достъп до риба въз основа на произход и местоживееене - публична индикация, че ЕС може да е готов да основава решенията за квоти на т.нар. "зонална привързаност". Това е основно изискване на Великобритания, която разпределя квоти въз основа на това къде живеят рибните запаси.

ЕС отхвърля предположението на Лондон, че рибата е пречка и настоява за „равни условия“, предназначени да гарантират, че британският бизнес не може да подкопае блока, като запазва достъпа до пазара на ЕС.

Бизнес натиск

Фирмите от двете страни стават допълнително изнервени и създават натиск върху политиките да измислят решения. Колкото по-малко време има между сделката и края на прехода, толкова по-малко време остава [да се подготвят компаниите за промени](#).

Миналата седмица организацията BusinessEurope апелира в изявление, че след коронавирусния шок нациите „не могат да си позволят поредното голямо прекъсване, причинено от ситуация без сделка“, и добавя: „Време е да сключим споразумение“.

Междувременно словесната война между Обединеното кралство и транспортната индустрия изглежда е оставена настрана, тъй като всички се подготвят за януари. Един представител на компания за превоз на товари казва, че министърът Майкъл Гоув е изслушал опасенията, но нищо повече не може да направи в момента.

Има обаче четири аргумента в полза на евентуалната бърза сделка тази седмица.

Без сделка икономиката ще се разклати из основи

Ако двете страни не успеят да постигнат споразумение, ще се прилагат правилата на Световната търговска организация, т.е. трябва да се налагат мита на стоки, които преминават границите на ЕС и Великобритания. Търговските преговори продължават с надеждата да се намери по-добро решение.

Някои от страната на Брюксел смятат, че разрывът може да смекчи позицията на Лондон и преговарящите да почукат на вратата достатъчно скоро след него. В миналото Лондон предполагаше, че няма да се връща към преговорите веднага след излизане без сделка.

Никой не иска да мигне първи

И двете страни смятат, че преместването на часовника ще окаже по-голям натиск върху другата, за да се откаже първа, но нито една от двете не иска да бъде тази, която ще се отдалечи от масата.

Държавите от ЕС искат да са подготвени в случай, че сделка не се постигне

Страните от ЕС засилват натиска върху Европейската комисия да засили подготовката си, като публикува насоки за една такава извънредна ситуация.

„Оставаме на масата толкова дълго, колкото би било смислено, но наистина трябва да сме подготвени, че сделка няма да има“, казва дипломат от ЕС. Комисията продължава да отлага тези планове, но остава да се види колко дълго може да игнорира натиска от държавите членки.

Германският канцлер Ангел Меркел обаче предупреди да не се планира извънредна ситуация. "Вместо това трябва да вложим цялата си енергия в последния етап от преговорите“, настоява тя.

Има един месец до края на годината

Един месец е все пак нещо. ЕС обмисля възможностите си за заобикаляне на проблема с ратификацията. Дипломат казва, че може да се намери "сложно, техническо" решение, което да позволи на блока да ратифицира сделката след края на прехода. Ако това е възможно, часовникът може да продължи да тиктака.

[Икономически живот](#)

✓ България в тежка демографска криза, но със стратегия срещу дисбалансите

Ниските нива на раждаемост, засилените миграционни потоци, бързото застаряване на населението и намаляване на работната сила, задълбочаването на демографските дисбаланси, водят до заплахата от задържане и спад в икономическото развитие и растеж в перспектива.

Това е заявил вицепремиерът по икономическата и демографската политика и министър на туризма Марияна Николова в обръщение към участниците в Годишната национална среща по демографските въпроси на тема „Предизвикателствата на днешния, утрешния и следващия ден“.

По думите ѝ обаче, България е първата държава-членка на Европейския съюз с разработени и приети от Министерския съвет дългосрочни, комплексни стратегически документи в отговор на демографските промени, а именно – две издания на Национална стратегия за демографско развитие на населението. Тя уточнява, че основна стратегическа цел, заложена в документа е забавяне темповете на намаляване на броя на населението с тенденция за стабилизирането му в дългосрочен план.

Насоките за бъдещата работа до 2030 г. са разписани в 5 стратегически приоритета. Прилага се интегриран подход за максимално обхващане на демографските проблеми и за ограничаване на негативните въздействия на демографските дисбаланси върху публичните финанси и социалните системи.

Специален акцент върху посрещането на демографските предизвикателства от застаряване на населението е поставен и в Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019 – 2030 г), подчертава вицепремиерът. И допълва, че е разработена и Система от показатели за мониторинг и анализ на изпълнението на демографската стратегия.

✓ България обещава по-индивидуален подход към регионите догодина

Европа залага на шест приоритета за развитие на регионите и намаляване на дисбалансите в тях в следващите десет години. Те са разписани в Териториалния дневен ред 2030 „Бъдеще за всички места“, приет днес по време на онлайн среща на министрите, отговорни за политиката за териториално сближаване в страните – членки на ЕС, организирана от Германското председателство на Съвета на Съюза.

Териториалният дневен ред 2030 е основополагащ стратегически документ за провеждането на регионална политика в ЕС и насърчаващ териториалното сближаване в Европа.

Балансирано териториално развитие, функционални райони с по-малко неравенства, интеграция и сътрудничество извън административно-териториалните и националните граници, здравословна среда, кръгова икономика и устойчива цифрова и физическа свързаност са шестте приоритета, заложи в документа. Те са ориентирани към специфичните територии, към които следва да бъдат прилагани мерките на държавите за комплексно решаване на предизвикателствата пред тях.

По думите на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова, която представи България в срещата, документът извежда направление, ориентирано към осъществяване на мерки над административните граници на населените места, като така фокусът ще бъде поставен върху специфичните предизвикателства и нужди на функционални зони с подобни географски характеристики и ресурси – като планинска, морска, Дунавска, зони с по-слабо развити територии и др.

Николова изтъква, че основната цел на българското правителството в политиката за регионално развитие е да създаде жизненоважни, силни и устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешно-регионалните различия.

От думите ѝ става ясно, че в следващия програмен период инвестициите в регионално развитие ще бъдат фокусирани чрез по-индивидуализиран подход, като се вземат предвид постигнатото ниво на развитие заедно с местните потенциали и проблеми, за да се подкрепят както развитите, така и периферните и изоставящи региони, създавайки по-добри връзки между селските и градските райони.

Предстои по плана да бъдат обявени действия, подкрепящи изпълнението му, свързани с бъдещето на изоставящите региони, секторни политики за пространствените дисбаланси и оценка на териториалните въздействия, значението на малките населени места за териториалното развитие, трансграничните функционални зони, адаптиране към климатичните промени и устойчивостта и др.

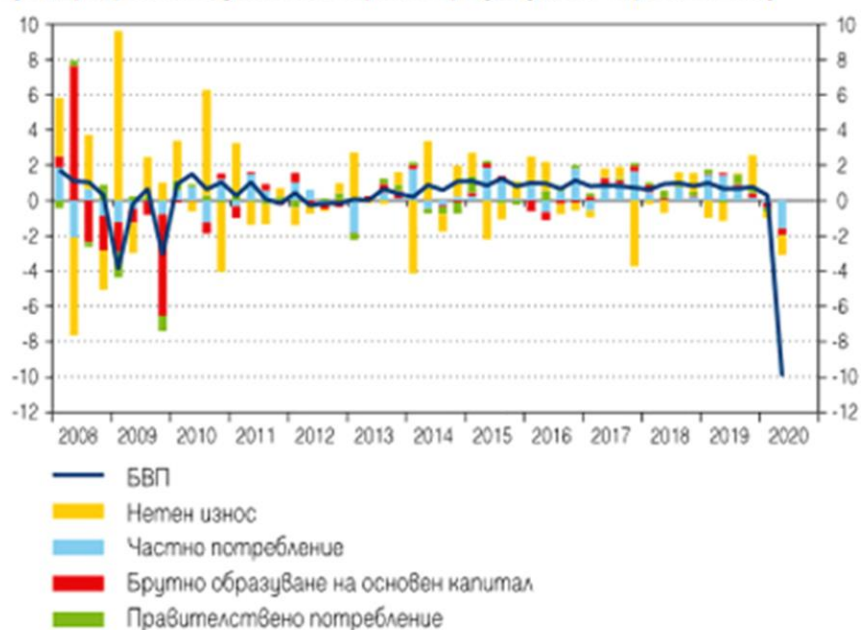
✓ Нарастване на депозитите с "предпазен характер" очаква БНБ и за 2021 година

Публикуваме резюмето на „Икономически преглед“, бр.3 от 2020 г. на БНБ със статистически данни и информация, публикувани до 9 октомври 2020 г. Описаните в документа очаквания за икономическите тенденции в България в краткосрочен хоризонт (до първото тримесечие на 2021 г.) са базирани на макроикономическата прогноза на БНБ, изготвена към 25 септември 2020 г. Тези очаквания се основават на допускането за липса на ескалация на броя на заразените с COVID-19 и за последващо затягане на противоепидемичните мерки, което да се отрази върху икономическото поведение на домакинствата и фирмите

През третото тримесечие на 2020 г. възстановяването на глобалната икономическа активност се ускори. Конюнктурните индикатори показаха подобряване на бизнес климата както в промишлеността, така и в сектора на услугите, но към септември се наблюдават признаци за известно забавяне в темпа на възстановяване. По-слабото глобално търсене на стоки и услуги, произтичащо от голямата икономическа несигурност, свързана с развитието на пандемията от COVID-19, продължи да потиска темповете на инфлация в глобален мащаб, най-вече в страните с развити икономики.

Принос по компоненти на крайното използване за растежа на БВП

(%, процентни пунктове спрямо предходното тримесечие)

Забележка: Данните за приноса не са адитивни поради директно верижно обвързване и сезонно изглаждане на БВП и компонентите му; не е включен приносът на изменението на запасите.

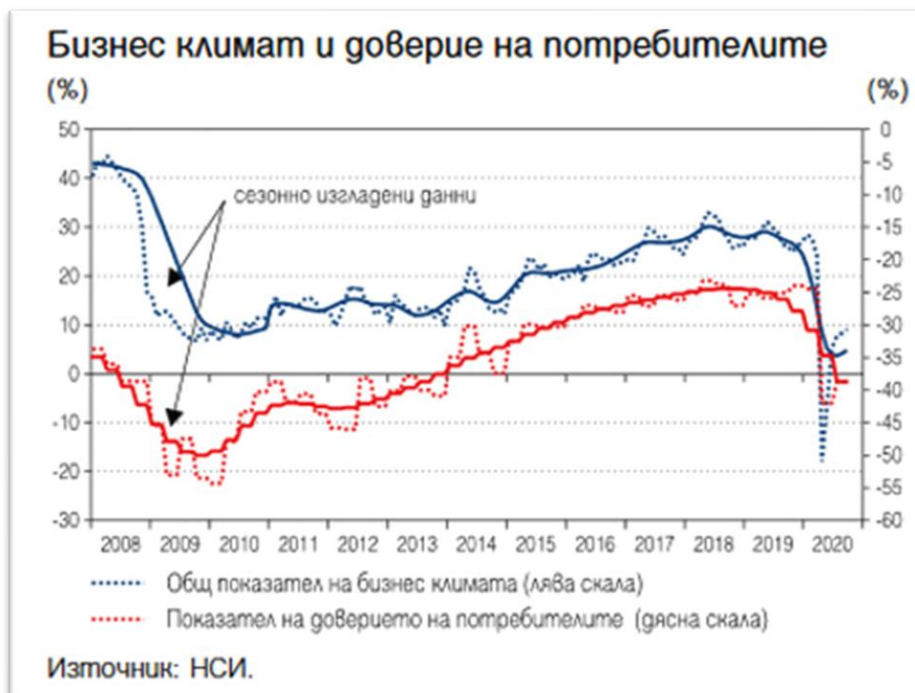
Източници: НСИ, изчисления на БНБ.

През третото тримесечие ЕЦБ и Федералният резерв не предприеха нови мерки на паричната политика. В съответствие с показваните от международната конюнктура признаци за възстановяване на глобалната икономическа активност очакванията ни за външното търсене на български стоки и услуги са за свиване на темпа на годишен спад в края на 2020 г. и в началото на 2021 г.

През периода януари – юли 2020 г. бе отчетено слабо нарастване на излишъка общо по текущата и капиталовата сметка спрямо съответния период на 2019 г. в резултат най-вече на намаляването на дефицита по търговския баланс при отчетено силно свиване на външнотърговските потоци към българската икономика.

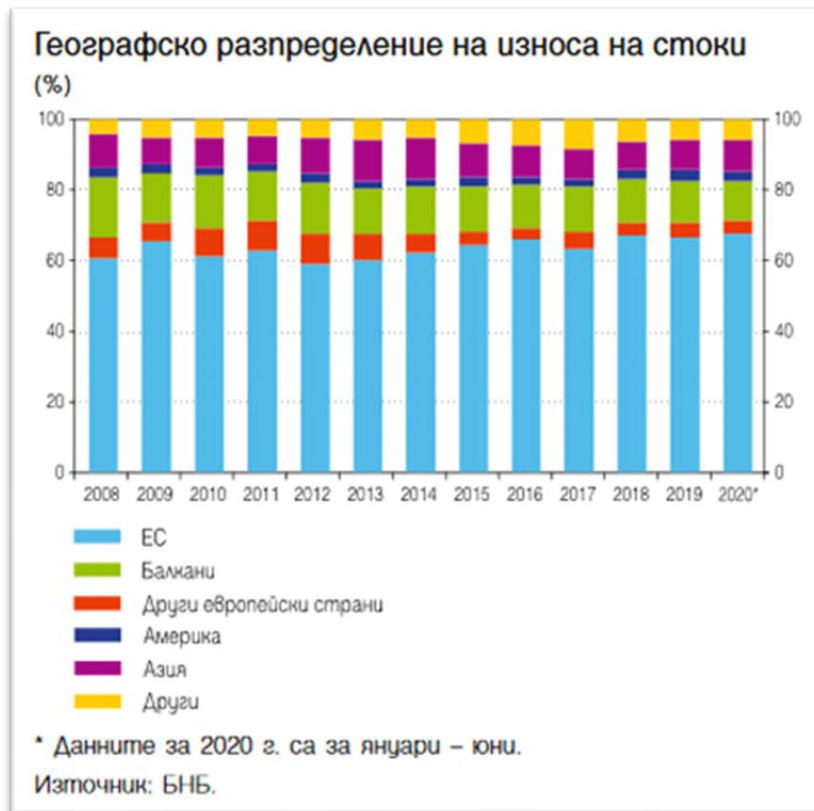
През четвъртото тримесечие на 2020 г. и през първото тримесечие на 2021 г. очакваме положителното салдо по текущата и капиталовата сметка да се увеличи спрямо нивото от края на 2019 г. главно поради повисок излишък по капиталовата сметка при допускане за насочването на средства по оперативните програми на ЕС с цел преодоляване на последиците от разпространението на COVID-19 под формата на капиталови трансфери към България.

Депозитите на неправителствения сектор в банковата система продължиха да нарастват със сравнително високи темпове през периода юни – август 2020 г. под влияние както на продължаващото отлагане на потребление от страна на домакинствата и на ограничената инвестиционна активност на фирмите, така и на запазващото се формиране на спестявания с предпазен характер.

Започналата от март 2020 г. тенденция към забавяне на растежа на кредита за нефинансови предприятия и домакинства се запази и в периода юни – август. Влошената макроикономическа среда, послабото вътрешно и външно търсене на стоки и услуги и несигурността относно бъдещите доходи на домакинствата и печалби на фирмите във връзка с пандемията от COVID-19 имаха ограничаващ ефект върху търсенето на кредити. Същевременно банките отчитат затагане на кредитните стандарти и на другите условия по кредитите. През последното тримесечие на 2020 г. и първото тримесечие на 2021 г. очакваме формирането от страна на икономическите агенти на спестявания с предпазен мотив да продължи да допринася за сравнително висок темп на нарастване на депозитите в банковата система, а при кредита за неправителствения сектор очакваме допълнително забавяне на годишния растеж.

През второто тримесечие на 2020 г. БВП на България в реално изражение се понижи с 10.0% на верижна база, което се определяше от едновременен спад на вътрешното търсене и на нетния износ. Основно влияние за отчетения много голям спад на икономическата активност оказаха въведените ограничителни мерки срещу разпространението на COVID-19 у нас и в международен мащаб. В условията на пандемия фискалната политика имаше антицикличен характер и допринасяше положително за икономическата активност както чрез повисокия размер на националните и на съфинансираните от ЕС разходи на правителството за инвестиции, така и чрез увеличените нетни трансфери към домакинствата.

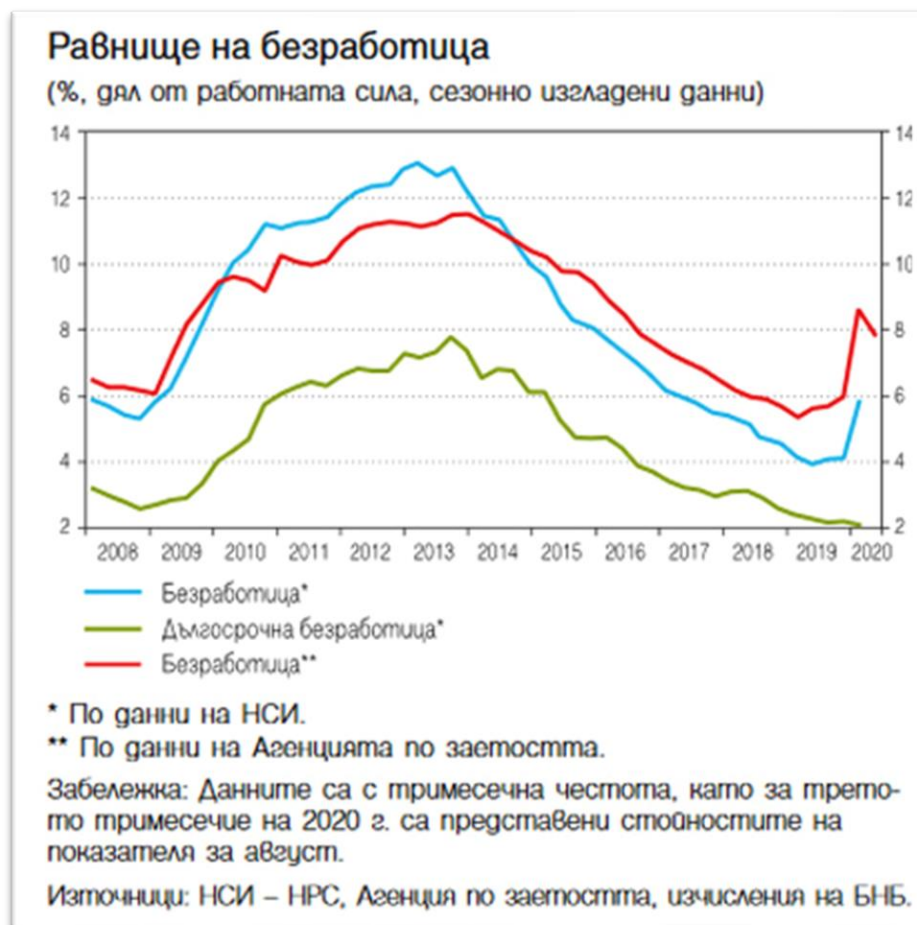

Според сезонно изгладените данни през второто тримесечие на 2020 г. броят на заетите общо в икономиката се понижи с 1.0% на верижна база, което се дължеше на секторите на услугите и индустрията, докато заетостта в селското стопанство се повиши. Краткосрочните конюнктурни индикатори дават сигнали за частично възстановяване на икономическата активност в страната през третото тримесечие на 2020 г. В резултат на смекчаването на ограничителните мерки, въведени срещу COVID-19 в България и в чужбина, през третото тримесечие на 2020 г. се наблюдаваше устойчиво подобряване на бизнес климата и на доверието на потребителите. Тези тенденции бяха съпроводени с нарастване спрямо предходното тримесечие на продажбите в търговията на дребно, на оборотите в промишлеността и на индексите на производството в строителството и услугите, а също и с понижаване на равнището на безработица до 7.9% през август спрямо 8.8% през май 2020 г. според сезонно изгладените от БНБ данни на Агенцията по заетостта.

При реализиране на допускането за липса на ескалация на броя на заразените с COVID-19 и за последващо затягане на противоепидемичните мерки, което да се отрази на икономическото поведение на домакинствата и фирмите, през четвъртото тримесечие на 2020 г. и първото тримесечие на 2021 г. очакваме да се запази тенденцията към възстановяване на икономическата активност на верижна база, но реалният БВП да остане под нивото си от периода преди пандемията.

Годишната инфлация през август се забави значително спрямо края на 2019 г. и възлезе на 0.6%, което се определяше главно от ефектите, произтичащи от разпространението на COVID-19 и от мерките за ограничаването му. Забавяне на инфлацията или понижаване на цените на годишна база през август се наблюдаваше при всички основни групи на ХИПЦ. С основно значение за забавянето на общата инфлация беше групата на енергийните продукти, чийто отрицателен принос съответстваше на значителното понижаване на годишна база на цената на петрола на международните пазари. Растежът на цените на храните и услугите се забави, което също допринесе за понижаването на общата инфлация към август.

През четвъртото тримесечие на годината очакваме забавяне на общата инфлация спрямо август, последвано от ускоряване през първото тримесечие на 2021 г., като тази динамика отразява най-вече очакванията ни за динамиката на цените на храните и на петролните продукти на международните пазари през този период. В условията на понижаващи се на годишна база цени на петрола енергийните продукти се очаква да имат най-голям отрицателен принос за общата инфлация. Предвиждаме инфлацията при храните да се забави през четвъртото тримесечие на 2020 г. спрямо август, но през първото тримесечие на 2021 г. да се ускори на верижна база в съответствие с допусканията ни за изменението на международните цени на храните. Очакваме базисната инфлация да започне плавно да се ускорява в началото на 2021 г. в съответствие с постепенното възстановяване на частното потребление.

✓ Новият закон за водите – добър за всички, освен за потребителите

Нов опит за реформа във ВиК сектора в България вече е в ход. Причината за това е все по-остаряващата инфраструктура на страната, на която основен ремонт не е правен от създаването ѝ, преди повече от половин век. Опитите на доста правителства в последните 20 години не постигнаха никакъв успех както поради нежеланието на властта да се занимава с този проблем, така и заради икономическите интереси, относно използването на водните ресурси на страната ни в последните две десетилетия. Влошилите се климатични условия в последните години обаче рязко изостриха проблема с недостига и липсата на този необходим за съществуването ни природен ресурс.

Първоначално бе предприета **стратегията за отдаване на водните дружества на концесия**, като се смяташе, че това ще подобри състоянието на сектора. Нищо подобно обаче не се случи. Двадесет години след старта на тази идея **не се вижда нищо повече от поскъпване на водата с 400-500% в различните области на страната** и нерешаването на основния проблем – загубата на вода по водопроводните мрежи. Създаването на водни асоциации, които да управляват сектора, съставени от определен брой дружества се проточи с години, като ефектът от тях е почти нулев, тъй като действията им имаха само информативен и пожелателен характер.

Най-новата идея на последното правителство бе окупняването на останалите държавни дружества под една шапка с цел оздравяването им. Така бе създаден ВиК холдинг към МРРБ с капитал 1 млрд. лева. Във връзка със създаването му, **в средата на тази година бе извършен мониторинг на показателите за качество на водните услуги в страната ни**. Дори по

официални данни резултатите бяха кошмарни. **Оказа се, че нито едно дружество не изпълнява показателите за качество на водата.**

Последваща стъпка за подобряване състоянието на водния сектор бе създаването на нов Закон за водоснабдяването и канализацията. На 25-и този месец изтече срокът за обществено обсъждане, в което заинтересованите страни можеха да дават мнения и предложения на вече разписания проект за нов закон. А страните са Държавата, частните фирми, обслужващи доставката на вода, обикновени потребители на питейна вода и фирмите, които я използват като необходим ресурс.

Държавата: Създава проект на този закон, като цели основните активи и собственост да останат нейни, както и вземането на основните решения за функционирането на системата. В допълнение тя ще има решаващ глас във вземането на решенията в сектора, както и за разпределянето на европейските средства в това направление. За целта разделят териториално водната карта на региони, съвпадащи с административните и управлението им вече ще става с асоциации.

В и К фирмите: Вменяват, че извършват услуга, а не доставят стока, каквато е водата. Искат всички разходи да им се покрият, включително да им бъде осигурена печалба и не на последно място – да не предоставят информация за своите харчове, както и да не носят никаква наказателна отговорност, свързана с извършваната или неизвършената от тях дейност.

Потребителите: искат единствено да получават годна за използване вода и тя да не е скъпа.

Балансът между исканията на тези три групи е труден за намиране, което е видно от проекта за новия Закон за водоснабдяването и канализацията.

Положителните и отрицателните страни в този Закон

Освен, че прави определени стъпки за елиминиране на проблемите в сектора, особено в дружествата с преобладаващо държавно участие, **държавата си запазва и решаващата дума във вземането на решения за разпределянето на паричните ресурси на Европейските структурни и инвестиционни фондове** и програми на Европейския съюз. Окръпняването на ВиК дружествата по области с един единствен ВиК оператор ще има и своите негативни ефекти върху цените на услугата. Ако до сега в една област имаше няколко ВиК оператора, с различни цени на доставката на вода, то сега тези цени по области ще трябва да се уеднаквят. И тъй като водата е единствената стока в България, чиято цена **НИКОГА, АМА НИКОГА**, не е била понижавана, то с изравняването на тези цени **някои от градовете водата неминуемо ще скочи, дори драстично.**

Фактът, че Държавата иска ВиК сектора да се управлява от публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия е добър, по отношение наличието на информация за дружествата. Недостатъкът обаче е, че в същото време позволява на ВиК операторите да наемат подизпълнители на доста от основните дейности, като така се размива отговорността за недоброто им изпълнение. Така тези подизпълнители, освен че ще са “на клона” във формирането на цената на услугата, ще бъдат и бушон при търсене на отговорността.

Периодът на отдаване на концесия на дружества, **управляващи дейностите във водния сектор е до 30 г., но не-по малко от 15 г.**, като дори е предвидено и този срок да бъде удължен с още 15 години. Това поставя в доста неизгодна позиция Държавата, относно стратегията ѝ за развитие в сектора. В исторически план **няма доказателство, че която и да е фирма заслужава да получи възможността да управлява тази част от природните ни богатства.** А сме свидетели на това, че подобни фирми участват в тези проекти само и единствено за разграбването на природните ни ресурси и поставят на последно място съществуването на услугата от обществен характер. И винаги, ама винаги при недоволство от страна на обществото за неизпълнение на договора, основния аргумент за отказ от прекратяването му са огромните неустойки, включени в договорите. Ето защо ако законът бъде приет в този му вид, **то той ще постави населението на страната ни в позицията на “съвременни роби”.**

А така наречените „частни инвеститори“ са защитени. Специално за тях в закона е въведен терминът “Икономически нецелесъобразно” за ВиК оператор, което е изграждането на съоръжения за присъединяване, инвестициите за които не се компенсират със средствата, набрани от амортизационните отчисления и печалбата от предоставените услуги чрез тези съоръжения за осемгодишен период, и цената, която ще се заплати за присъединяването. **Странно защо не е предвидено понятието “икономически нецелесъобразно за потребителя”?** В края на краищата той си плаща за всичко. За абсолютно всичко.

Друга несправедливост в закона е в недостатъчната наказателна отговорност от страна на ВиК операторите. В един от членовете на проекта е записано, че при пресъхване или силно намаляване на дебита на водоизточниците ВиК операторът “**уведомява**” териториалните органи на изпълнителната власт и предлага да се предприемат действия за въвеждане на режим на водоснабдяване, лимити на водопотребление, или ограничения във водоползването. Тоест, те носят отговорност само за “уведомяване” на властите.

А ако те са причината за липсата на вода в язовирите и водоизточниците, поради безстопанствено разхищение на водните ресурси? Ако поради факта на неизпълнение на инвестиционната програма по ремонта на водопроводната мрежа загубите, както показва и статистиката, са основната причина за липсата на вода?

ВиК операторите могат по своя преценка и усмотрение да внесат в Комисия за регулиране на ВиК услугите предложения за промяна в инвестиционните планове и съответно повишаване на цената. Защо тогава се съставят и гласуват 5-годишните инвестиционни планове? Практиката от последния инвестиционен период 2017-2021г. показва, **че ВиК операторите всяка година надхвърлят нивата на заложените в 5-годишния бизнес-план цени на услугата.** Конкретен пример е видим при Софийска вода, която още на четвъртата година надхвърли цената на 5-годишния инвестиционен план.

Контролът:

Контролът по дейността на ВиК операторите ще се извършва от Комисия за регулиране на ВиК услугите, извън Комисията за енергийно и водно регулиране. Тя ще се състои от 3-ма членове и решенията ѝ ще бъдат валидни при присъствието и на тримата членове. Изпълнението на бизнес-планове за постигнатите цели ще се извършва *“чрез проверки на отчетните доклади за изпълнението на бизнес планове на ВиК операторите и върху изпълнението на дадените указания на ВиК операторите”*. Тоест само на хартия. Това е необходимо, но не и достатъчно условие за своевременен и добър контрол на дейностите в сектора. В България на това му казваме – *“Доклади да искаш”*.

Наказанията: Заложените наказания за физически и юридически лица се движат от 500 лв. до 10 000 лв., или до 25 000 лв. при строителни дейности. **Нивата на тези наказания може и да са били адекватни преди 20-30 г., но са смешни при текущите условия.** И то в сектор, чийто приходи са милиони левове. Приходите само на Софийска вода са над 220 млн. лв. годишно. Ако дружеството поради неадекватност изпусне вода за 10-15 млн. лв., какво от това, че ще я накажат с 10 или 20 хил. лв.?

Какво ще донесе новият закон за обикновения потребител?

Така разписания законопроект, навежда на мисълта единствено за по-висока цена. За отделния потребител не съществува никаква защита при влошена услуга като некачествена вода, нередовно водоснабдяване или дори липса на такова. Случаите за мътна и кафява и направо негодна за пиене вода са безброй, но веднъж преминала през водомерите, тя трябва да бъде платена.

За да си гарантират повече, а и твърди приходи за себе си, ВиК операторите са лобирали за нов вид услуга към досега плащаните. Нова **„такса достъп до питейна вода“**. Едва ли някой е чувал по-безумно предложение. Дейността по осигуряване на достъп до питейна вода е еднократна. За нея обаче превърналите безочие и наглостта във висш пилотаж **ВиК оператори искат ежемесечно заплащане за дейност, която по същество няма да извършват**. Опити за прокарване на това предложение през годините е имало многократно, тъй като в него има голям, независещ от никого финансов ресурс за ограбване. До сега това предложение не е минавало, тъй като икономическата обосновка за него е невъзможна, но пък защо да не се опита? От друга страна, това може да е най-обикновена *“дъвка за електората”*, с която да бъде отклонено вниманието на потребителите от основните недостатъци на закона.

В обобщение, каквото и да си говорим, създаването на **този закон не решава из основи проблемите на обикновения потребител**. Лично засягащите го аспекти – редовно водоподаване и ниска цена, не се определят със закона, а в неговите поднормативни документи. Цената на услугата отново ще бъде определяна от обслужващите фирми, за които основния аспект от дейността е печалба. Нивото на цената отново ще се определя от комисия, в чиито делегирани права няма да има нищо друго освен малко труд за орязване на безбожно раздутите разходи на частните инвеститори.

Оказва се, че законът е добър само за поръчалите написването му. Обикновеният потребител на питейна вода обаче не е сред тях.

✓ **Машини в борбата с корупцията**

Статията на Гуидо де Блазио, Алесио Д’Игнацио** и Марко Лета*** е от Voxeu.org / Превод Георги Бурнаски*

Идеята за използването на изкуствен интелект за предотвратяване на престъпления придобива все по-голям интерес в изследователските и политическите кръгове. Подчертава се как подобни алгоритмични прогнози могат да бъдат използвани в услуга на усилията за борба с корупцията, като същевременно се запази прозрачността и отчетността на решенията, взети от политиките.

Корупцията може да има огромни негативни последици. Поради подкупи и измами, националните и местните администрации надплащат стоки и услуги или инвестиционни проекти, източвайки публичните ресурси далеч над необходимите разходи. Контролът при изпълнението на държавна поръчка е важен, тъй като може да има дълготрайни последици за предоставянето на обществени блага. От друга страна, ограничаването на корупцията се оказва ефективно за засилване на развитието на частния сектор.

Според индекса на международна прозрачност, който класира 180 страни според възприеманите нива на корупция в публичния сектор, както е посочено от експерти и бизнесмени, Италия е била на 51-ва позиция през 2019 г., далеч след Германия (9-та), Франция (23-та) и Испания (30-та).

Докато организираната престъпност традиционно беше свързана с Юга, напоследък корупцията се премести на Север поради това, че тя се превърна от нелегална дейност в „нормален“ предприемачески бизнес. Както заявява Рафаеле Кантоне, президент на италианския орган за борба с корупцията от 2014 до 2019 г.: *„Корупцията е широко разпространена в цяла Италия и представлява една от най-големите пречки пред националния икономически растеж, не само в граждански, но и в социален и икономически план. Идентифицирането на областите, които са най-изложени на корупция – със специфично отношение към различните регионални характеристики – и изготвянето на италианска карта на подкупите е основен инструмент за борба с нея.“*

Използвайки архиви от Министерството на вътрешните работи, учените от Университета в Рим, прилагат ML (машинно самообучение) за прогнозиране на специфични престъпления, класифицирани от италианския наказателен кодекс, които включват, наред с други, корупция, измами и тайни споразумения. Наблюдаваме (до 2014 г.) броя на горепосочените престъпления за всяка община и година, но икономическата стойност на престъплението и броят на замесените хора са неизвестни.

Въоръжени с голям набор от характеристики на общинско ниво за 2011 г., ние обучаваме и тестваме нашите алгоритми спрямо данните, отнасящи се за периода 2011-2012. След това оценяваме точността на прогнозите, като използваме данни от 2012 до 2014 г. Резултатите, които представяме са базирани на класификационно дърво. Те показват, че дори един прост алгоритъм може да постигне висока прогнозна точност в генералната съвкупност на извадката. Например,

ние правилно идентифицираме около 80% от общините, които ще претърпят нарастване на корупционните престъпления.

Прогнозата зависи от стойностите на няколко променливи, обхващащи предимно характеристики на местните пазари на труд и жилища. Например, алгоритъмът предвижда увеличаване на броя на престъпленията в общини с повече от 7 361 жители, с дял на мобилност над 38%, където сградите средно са по-малко от 106 квадратни метра, а делът на сградите в неизправност е по-голям от 1,2%.

Пример за оценка на потенциалните успехи в борбата с корупцията, произтичащи от използването на алгоритми за ML в Италия, е предоставен от Закон 190/2012 „Правила за предотвратяване и репресия на корупцията и незаконността в публичната администрация“, неофициално известен като „Legge Severino“ (от името на тогавашния министър на правосъдието). Този закон въведе нови и по-строги критерии за борба с корупцията.

Например, разширява дефиницията за корупция и повиши изискванията за прозрачност на работещите в публичния сектор. В допълнение към тези общи предписания, които се прилагат за цялата италианска публична администрация, законът въведе и редица допълнителни ограничения, свързани с възможността за назначаване на хора директно на някои длъжности в публичните администрации и по точно на тези, които са имали политически отговорности през предходните години. На местно ниво тези по-рестриктивни правила се прилагат само за общини с повече от 15 000 жители.

Обосновката за изключването на по-малките общини е, че разходите, свързани с регулирането, вероятно са по-големи от свързаните с тях предотвратени загуби в по-малките общини. По-малките общини получават и по-малко публични ресурси, което ги прави по принцип по-малко изложени на риск от корупция.

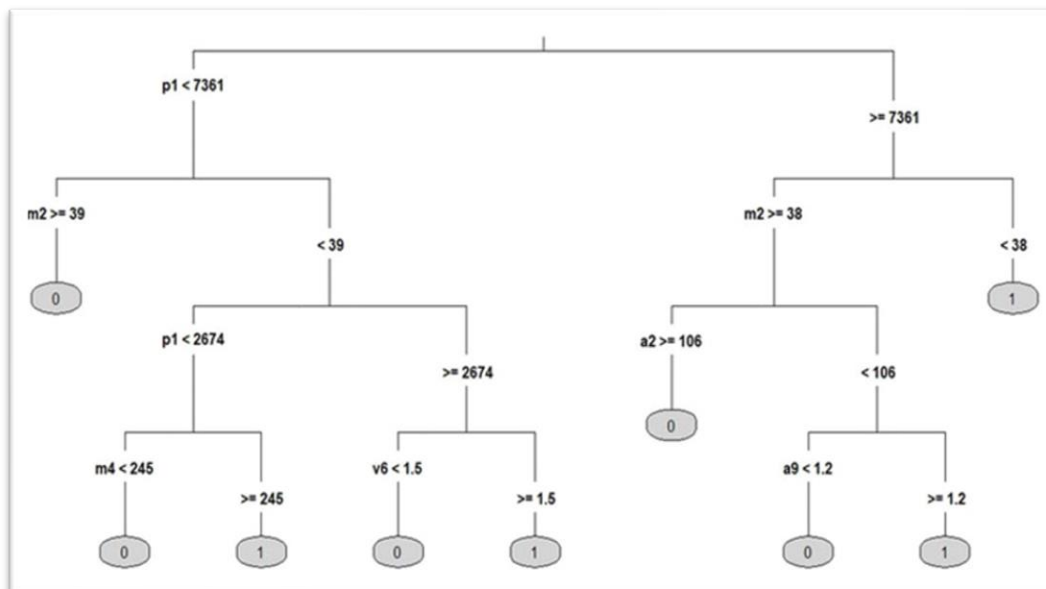
		реална стойност	
		Ниво престъпност = 0	Ниво престъпност = 1
2012 година	Прогнозна стойност	76.4 %	80 %
	Коректна прогноза		
Антикорупционен праг	Коректно таргетиране	94.5 %	45.6 %

Таблица 1

Таблица 1 сравнява прогнозите на алгоритъма за ML с антикорупционния праг. Последната върши отлична работа за общините, при които няма нарастване на корупционните престъпления, тъй като 94,5% от тях са под границата. И обратно, само 45,6% от общините с нарастване на престъпността попадат над границата и следователно са в по-тежката антикорупционна мрежа. За общините, където се наблюдава увеличение, прогнозите за МО вършат по-добра работа и улавят 80% от всички такива общини.

При настоящите обстоятелства обаче е трудно да си представим, че закон би делегирал идентификацията на общините чрез алгоритъм. По-реалистично е, че прогнозите за ML могат да бъдат използвани за приоритизиране на усилията за борба с корупцията на място, като тези, свързани с полицейски разследвания.

Нашето класификационно дърво е интуитивно и лесно за разбиране, дори без силен статистически опит. Това го прави привлекателно за насочване на политиките в хипотетичен сценарий, при който е било възможно да се използва алгоритъм за вземане на решение за областите, в които да се прилагат някои законови предписания. Прогнозите, основани на „дървото“, повишават ефективността при намирането на „корумпирани“ общини, докато прагът на населението няма такава стабилна основа.

P1 – население
m2 – дневна мобилност за работа или учене извън общината
a2 – обитаема жилищна площ
m4 – дневно движение на учащи извън общината
v6 – дял на домакинствата с потенциални икономически затруднения
a9 – дял необитаеми жилища

Също така, методите на ML могат да насочат към друг орган, който се интересува от борбата с корупцията. Например, корумпирани политици може да разпоредят полицейски разследвания далеч от определени места. Наличието на картата за прогнозиране на ML, която лесно може да се сравни с райони с реални действия на полицията, може да хвърли светлина върху такива случаи.

Важен фокус в литературата по ML е потенциалното отклонение. Да предположим, че нашите данни са замърсени, защото случаите на корупция са по-склонни да бъдат докладвани в определени общности, например в общини с по-висок социален капитал. Ако случаят е такъв, в прогнозата на алгоритъма вероятно също ще има отклонение, а общините с по-високи социални капитали най-вероятно ще бъдат класифицирани като такива с нарастваща корупция. Фактът, че сме използвали извадка, която е изкуствено балансирана върху редица променливи, може да означава, че нашите резултати са по-малко изложени на такова пристрастие. Във всеки случай проблемите свързани със качеството на данните нямат лесно решение.

*Заместник началник на отдел в Департамент по икономика и статистика, Banca d'Italia

**Икономист, Banca d'Italia

***Асистент по икономика, Университета "Сапиенца" в Рим

Мениджър

✓ Радев даде началото на "Българската Коледа"

Година наред "Българската Коледа" допринася за утвърждаване на дарителските традиции в страната и е доказателство, че българите носят в себе си силата на солидарността. С подкрепата на цялото ни общество, с усилията на лекарите и със своята прозрачност и ефективност, благородната инициатива се превърна в институция, която се ползва с огромна обществена подкрепа. Това заяви президентът Румен Радев в Специализираната болница за активно лечение на детски болести "Проф. д-р Иван Митев" в София, където обяви старта на осемнадесетото издание на благотворителната инициатива "Българската Коледа", която се провежда под неговия патронаж.

Кампанията, която ще продължи през цялата 2021 година е под наслов "Заедно за децата с хронични заболявания - да превърнем надеждата в реалност". Основната цел на кампанията 2020/2021 на "Българската Коледа" е да подпомогне подобряването на диагностично-лечебния процес с осигуряването на медицинска апаратура за детски клиници и отделения в цялата страна. Това ще разшири и възможностите на лекарите в България да прилагат съвременни методи на лечение.

"Новото издание на инициативата започва с надеждата за повече спасени деца, върнати детски усмивки и спокойни български семейства. Именно в най-тежки моменти значението на солидарността нараства и нека да не забравяме нуждаещите се от подкрепа деца. Убеден съм, че можем да подадем ръка на децата, за които нуждата от медицинска грижа е неразделна част от техния живот", посочи президентът.

По думите му, точно тази година е дала достатъчно поводи да разберем колко е важно да бъдем силни заедно в солидарността и отговорността си, да ценим още повече благородния труд на лекарите, да помагаме на най-уязвимите, да не губим надежда за бъдещето. Именно това са и ценностите, около които "Българската Коледа" обединява българите през последните седемнадесет години.

Благодарение на проявената съпричастност на хиляди добродетелни българи седемнадесетото издание на "Българската Коледа", което започна на 1 декември 2019 г. и приключи на 30 ноември 2020 г., разполага с бюджет от 2 460 000 лева. То е успяло да подпомогне 500 деца със сумата от 894 602 лева. Общо 408 от тях са получили средства за рехабилитация; 76 деца са подпомогнати за осъществяване на скъпоструваща медикаментозна терапия, а на 16 деца с неврологични заболявания са дарени средства за медицински изделия и помощни средства. "Българската Коледа" е дарила на 15 лечебни заведения от цялата страна модерна, високотехнологична апаратура за прецизна диагностика и съвременно лечение на обща стойност 1 409 033 лева. Апаратура са получили университетски и многопрофилни лечебни заведения във Варна, Горна Оряховица, Пловдив, Разград, Русе, Сливен, Златоград, София, Гълъбово, посочват от президентството. Президентът Радев разговаря с лекарите от СБАЛДБ "Проф. д-р Иван Митев" - единствената в страната самостоятелна специализирана детска болница, в която се лекуват деца от цялата страна. Лечебното заведение вече седемнадесет години получава медицинска апаратура от най-ново поколение за клиниките по неонатология, гастроентерология, нефрология, неврология. А тази година и клиниката по ревматология, кардиология и хематология е получила дарение от "Българската Коледа" - цифрова ехографска система за ултразвукова диагностика на деца.

✓ Дончев: Декарбонизацията е възможност за обществото и икономиката

Декарбонизацията е чудесна възможност както за европейските икономики и общества, така и за българското общество и икономика. Но наред с това политиките по декарбонизация са свързани и с редица рискове - социални, икономически, дори и политически. Изкуството тук е да управляваме рисковете по такъв начин, че да минимизираме, да смекчим

негативните ефекти от зелената трансформация и в същото време да използваме всички възможности. Това заяви вицепремиерът Томислав Дончев на онлайн конференция на тема: "Политиката по климата и "Зелената сделка" - предизвикателства и възможности".

"България повече от десетилетие развива "зелени политики". Милиарди са инвестирани в енергийна ефективност във всякакъв тип инфраструктура, включително и в индустрията. Тази политика ще продължи с увеличаващи се темпове", изтъкна вицепремиерът Дончев.

"Голямата тема е "енергийният преход" и "зеленият преход" в регионите, където в страната има концентрация на производството на електроенергия от въглища", обърна внимание Томислав Дончев.

Той допълни, че Европейската комисия /ЕК/ е предложила три пилотни района, които ще бъдат обект на целенасочено подпомагане от Фонда за справедлив преход. Става въпрос за областите Перник, Кюстендил и Стара Загора.

"България вече има споразумение с ЕК да използва ангажирани от тях консултанти и експерти, които да помагат в изработването на регионалните планове за справедлив преход. Това трябва да се случи до септември 2021 г. България обаче счита, че има и други региони в страната, които също ще бъдат засегнати от тези политики. Страната ни е посочила осем такива региони. В момента на база на споразумение със Световната банка е започнало разработването на планове за справедлив преход и в тези региони", добави Дончев.

✓ **Бюджетът излиза на дефицит през ноември**

Дефицит на консолидирана основа за първи път от началото на годината прогнозира финансовото министерство.

На база на предварителни данни и оценки, салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към ноември 2020 г. се очаква да бъде отрицателно, в размер на 183,2 млн. лв. (0,2 % от прогнозния БВП). През октомври хазната беше на плюс, с над 654 милиона лева.

Сумарно излишъкът от октомври и прогнозираният дефицит през ноември надхвърлят 800 милиона лева в условия, в които разходите от хазната са повече от постъпленията.

Постъпленията от данъци към края на октомври са под 30 милиарда лева, а само от ДДС – един от основните приходоизточници в хазната, са малко над девет милиарда лева.

Приходите, помощите и даренията по КФП към ноември 2020 г. се очаква да бъдат в размер на 39 707,3 млн. лв. (89,4 % от годишния разчет). Съпоставено със същия период на предходната година, приходите по КФП се свиват със 146,5 млн. лв., като данъчните и неданъчните приходи са по-ниски с 587,4 млн. лв., докато постъпленията от помощи нарастват с 440,9 млн. лева. През последните месеци се наблюдава плавно подобрене при основните данъци, с което постепенно се компенсира натрупаното забавяне през първите месеци след избухването на пандемията.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към ноември 2020 г. са в размер на 39 890,5 млн. лв., което е 83,3 % от годишния разчет. За сравнение разходите по КФП към ноември 2019 г. бяха в размер на 38 553,0 млн. лева.

През месеца са извършени разходи, свързани със социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата, в т.ч. плащания по мярка 60/40, изплащане на месечна добавка към пенсии в размер на 50 лева, плащания към земеделските стопани, както и други разходи по одобрените мерки Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.11.2020 г. от централния бюджет, възлиза на 1 184,8 млн. лв.

Статистическите данни и Информационният бюлетин за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на консолидираната фискална програма, на база на данни от месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет към ноември 2020 г., ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите в края на месец декември 2020 година.

✓ **Спад в производството на електроенергия у нас от началото на годината**

Производството на електроенергия в България е спаднало с 8.05% за периода от 1 януари до 29 ноември 2020 г. спрямо същия период на миналата година. Това показват последните оперативни данни на Електроенергийния системен оператор /ЕСО/ за енергийния баланс на страната, публикувани на страницата на оператора.

От началото на годината до 29 ноември е отчетено **производство** на електроенергия в обем от 36 712 716 MWh. За сравнение през този период на 2019 г. производството е възлизало на 39 924 898 MWh.

Потреблението на електроенергия в страната е намаляло с 2.88 процента от началото на годината до 29 ноември спрямо същия период на 2019 г. За този период са били **изразходени** 33 448 520 MWh, докато за аналогичния период на 2019 г. е отчетено потребление от 34 439 157 MWh, посочват от ЕСО.

Данните показват, че за периода от 1 януари до 18 октомври 2020 г. спрямо същия период на 2019 г. **салдото (износ-внос) е отрицателно** - минус 40.50 на сто.

Участието на базовите централи от началото на година също е отрицателно - минус 10.11%. От началото на годината до 29 ноември от базови централи е произведена 30 618 195 MWh електроенергия, докато за посочения период на 2019 г. производството е било 34 063 013 MWh. От ЕСО отчетат увеличение на участието на ВЕИ в преносна мрежа с 10.81%, както и в разпределителната мрежа с 6.74 на сто. Най-голям принос за това е на вятърните електроцентрали. Отчита се минимално увеличение на дела в електроенергията от ВЕЦ-овете с 0.04% за периода от 1 януари до 29 ноември 2020 г. спрямо същия период на 2019 г., показват още данните на ЕСО.

✓ Столична община ще финансира с европейски кредит 10 ключови инфраструктурни проекта

Столична община обяви, че ще финансира реконструирането на 10 стратегически инфраструктурни проекта с кредит от Европейската инвестиционна банка, възлизащ на 60 млн. евро. Освен тях са разписани и 5 резервни обекта, в случай, че се наложи да бъдат подменяни те, съобщи зам.-кметът по финансите Дончо Барбалов.

Предвидените за реконструкция обекти са:

1. Велоалея и зони за отдих от ВТУ „Т. Каблешков“ до гара „Пионер“ в Изгрев с бюджет малко над 3,5 млн. лв.
2. Завършване на бул. „Т. Каблешков“, трамвайно трасе между лентите за движение – бюджет 42 млн. лв.
3. Бул. „Копенхаген“ – връзката на „Цариградско шосе“ с метростанция „Младост 3“, стойност 22,5 млн. лв.
4. Източна тангента – от „Ботевградско шосе“ до Северната тангента – дължина на отсечката 1,5 км., бюджет 26,5 млн. лв.
5. Свързване на Бул. „Рожен“ със Северната тангента -2 км., индикативна стойност 20 млн. лв.
6. Свързване на метростанция „Ломско шосе“ със Софийски околновръстен път през жп надлез
7. Ремонт на трамвайното трасе, тунела под НДК на бул. „Скобелев“, бюджет 16 млн. лв.
8. Рехабилитация на тунела към кв. „Люлин“
9. Ремонт на трамвайната линия по бул. „Ал. Стамболийски“, цена 13 млн. лв.
10. Ремонт на бул. „Филип Кутев“ – нови ленти, тротоари и велоалеи – цена 15 млн. лв.

Петте резервни проекта са: ремонт на бул. „Рожен“, изграждане на ул. „Войводина могила“ в „Овча купел“ и връзка с околновръстното шосе, реконструкция на релсовия път по „Джеймс Баучер“ и ремонт на Западната скоростна тангента от „Ломско шосе“ до бул. „Сливница“.

Заемът ще е с индикативна лихва от 3,35% за целия период и е без такси. Той ще бъде рамков заем, като в хора на изпълнение – за 5 години – ще могат да бъдат подменяни обекти.

✓ Китай вече има отговор на американските санкции

В Китай влезе в сила нов закон за контрол на износа, който има за цел да консолидира съществуващите механизми за защита на националните интереси на страната на фона на нарастващият външнотърговски натиск. Анализаторите смятат, че всъщност този нормативен акт представлява отговора на Пекин на санкциите на Вашингтон срещу китайските компании, пише Nikkei Asia Review.

Приет от Постоянният комитет на Общокитайския народен конгрес на 17 октомври, законът идва година, след като САЩ наложиха ограничения върху износа, насочен към китайски технологични компании като Huawei Technologies и ByteDance.

Законът установява няколко категории „контролирани продукти“, които са подложени на по-строг надзор, като в тях влизат ядрените материали, военните артикули и стоките, които имат употреба в отбранителния сектор.

Крайните потребители също са обект на закона, както и всяка транзакция, при която контролираните стоки се реекспортират. Реекспортът може да доведе до включване в черен списък и до глоби, които да са до 20 пъти по-високи от стойността на незаконната транзакция.

Макар че правителството все още не е публикувало списък с конкретните засегнати стоки, очакванията са бизнесите да имат нужда от допълнителни ресурси, за да отговорят на новите изискванията.

„В момента законът е доста неясен и не включва нужната конкретност, необходима за неговото изпълнение отвъд правната рамка“, коментират анализатори от британската консултантска фирма Mondaq.

Законът разтърси пазарите още преди влизането му в сила.

Цените на редки минерали и метали, използвани в производството на почти всички съвременни електронни устройства, включително и смартфоните, нараснаха значителни през ноември в очакване на включването им в списъка на контролираните стоки. Например, цената на неодима, който се използва за създаването на магнити, нарасна с 37% през ноември, сочат данни на „Глобал таймс“. Китай, който държи 80% от пазара и 37% от всички запаси на редки метали.

„Въпреки че е по-изчерпателен по своята същност, законът за контрол на износа не е първият от този тип за Китай. Пекин от дълго време приема мерки за ограничаване на износа на стоки, които са чувствителни от гледна точка на националната сигурност“, коментира Нейтън Буш от правната фирма DLA Piper.

Пекин се намеси в продажбата на мобилното приложение Tiktok на ByteDance в САЩ преди няколко месеца, като на практика определи технологията, от която зависи работата на социалната мрежа, като ограничена стока.

„Важното развитие с новия закон за контрол на износа е, че Пекин вече разполага с отговор на „черния списък“ на Вашингтон“, коментира Буш, визирайки списъка, който САЩ използва за налагането на санкции срещу китайските компании в името защитата на националната сигурност.

На фона на предстоящото президентство на Джо Байдън, Буш очаква контрола върху износа да продължи да бъде основаната форма на икономически санкции и да продължи да играе ролята на „ключова динамика“ в китайско-американските отношения.

„Не само САЩ, но вече и Пекин, може да ограничава износа до чуждестранни компании, за които счита, че действат срещу китайските национални интереси“, каза още той.

Този закон обаче изпраща смесени сигнали до търговските партньори на страната и по-специално до тези, които наскоро подписаха договора за „Регионално всеобхватно икономическо партньорство“ (Regional Comprehensive Economic Partnership – RCEP).

Тъй като закона изисква от бизнесите да кандидатстват за лиценз за стоките, които влизат в списъка, Пекин получава допълнителен коз в редица области, включително и трансферите на технологии.

„Тъй като Пекин вече има равни възможности на тези на Вашингтон по отношение на инструментите за санкции, компаниите извън САЩ може да се окажат в трудна ситуация. Тези компании рискуват или да станат обект на солени санкции от страна на САЩ, ако продължат да правят бизнес с китайските фирми, включени в черния списък на Вашингтон, или да разгневят Пекин и да изгубят достъпа до ключови стоки.“, коментира той.

✓ **Петролът поевтиня на фона на данните за запасите на САЩ**

Цените на петрола продължиха да падат, след като изненадващите данни за запасите на САЩ и отлагането на срещата на ОПЕК+ предизвикаха неяснота на пазарите, предаде Ройтерс.

Към 8:50 часа българско време цената на сорта Brent се понижи с 0,24 долара, или 0,51%, до 47,18 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,29 долара, или 0,65%, до 44,23 долара за барел.

Пазарите останаха изненадани от данните на Американския петролен институт, които показаха, че запасите от суров петрол на САЩ са нараснали с 4,1 млн. барела през последната седмица, като очакванията на анализатори, анкетирани от Ройтерс, бяха за повишение от 2,4 млн. барела.

Поевтиняването на петрола дойде, след като вчера страните от ОПЕК+ отложиха срещата, на която да вземат решение за добива, за четвъртък, предаде Ройтерс. Анализаторите се надяват, че Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, сред които е Русия, ще удължат съкращенията на добива, тъй като пандемията от коронавирус продължава да потиска търсенето. По-рано тази година групата се споразумя до намали въведеното през август съкращението на добива на петрол от 7,7 млн. барела на ден на 5,7 млн. барела на ден от януари, но сега тя обмисля удължаване на съкращенията.

„Рискът от това страните от ОПЕК+ да не постигнат споразумение е висок“, коментира анализатор от австралийската банка ANZ.

✓ **Ралито на борсите в Европа продължава**

Европейските акции се повишиха в ранната търговия във вторник, след като завършиха ноември с рекордни печалби на фона на оптимизма за ваксина срещу коронавируса, пише Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 2,97 пункта, или 0,76%, до 392,33 пункта. Бенчмаркът завърши ноември с ръст от 14%. Немският показател DAX се повиши със 111,75 пункта, или 0,84%, до 13 402,91 пункта, регистрирайки близо 16% ръст за ноември. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна със 114,12 пункта, или 1,82%, до 6 390,31 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 50,32 пункта, или 0,91%, до 5 568,87 пункта.

Главният инвестиционен директор на Stanhope Capital Джонатан Бел обаче предупреди, че пазарите трудно ще запазят темпото, заданено през ноември.

„През декември очаква ралито закратко да бъде поставено на пауза, въпреки добрите новини за ваксините“, коментира Бел, като добави, че въведените миналия месец строги карантинни мерки в редица страни в Европа ще се отразят на растежа на brutния вътрешен продукт.

Прочуването на IHS за промишлената активност във Франция показаха, че индексът PMI за ноември е паднал до 49,6 пункта от 51,3 пункта през октомври. Това е първият случай от три месеца, в който показателя пада под границата от 50 пункта, която разделя растежа от свиването.

На пазарите се отразяват и продължаващите преговори между ЕС и Великобритания за търговска сделка след Брекзит, като министърът на британския кабинет Майкъл Гоув заяви, че все още не е постигнат консенсус по темите за риболова и регулациите за конкуренцията и управлението.

Инвеститорите очакват и декемврийската среща на Европейската централна банка, като прогнозите са тя да обяви нови мерки за стимулиране на икономиката.

Междувременно акциите на италианската банка Unicredit поевтиняха със 7,22%, след като стана ясно, че главният й изпълнителен директор Жан Пиер-Мустие, ще се оттегли от поста си през април следващата година заради конфликт с борда на финансовата институция.

Рекордно месечно представяне за Dow Jones

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха понижения в понеделник, но завършиха ноември с рекордно представяне, пише Си Ен Би Си.

В понеделник промишленият индекс Dow Jones се понижи 271,73 пункта, или 0,91%, до 29 638,64 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете спад от 16,72 пункта, или 0,46%, до 3 621,63 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 7,11 пункта от стойността си, или 0,06%, достигайки ниво от 12 198,74 пункта.

За загубите на Dow допринесоха Travelers и Chevron, чиито акции поевтиняха съответно с 3,56% и 4,52%. Енергийният сектор поведе загубите в S&P 500, регистрирайки спад от 5,4% - най-лошият еднодневен резултат от 24 юни насам.

Операторите на крузини кораби и авиопревозвачите – две от групите, които се представиха най-добре през ноември, отчетоха понижения в понеделник. Цените на книгата на Carnival и Norwegian Cruise паднаха с 7,41% и 3,42%, а акциите на American Airlines и Delta поевтиняха с 5,67% и 1,97% .

Въпреки загубите в понеделник, основните американски индекси регистрираха силен месечен скок. През ноември Dow напредва с 11,7%, регистрирайки най-доброто си месечно представяне от януари 1987 г. на фона на окуражителните новини за напредъка в разработката на ваксини срещу COVID-19. За месеца S&P 500 и Nasdaq се повишиха съответно с 10,5% и 11,4%, като това бе най-доброто им месечно представяне от април.

„Продължителността и силата на настоящото рали предполага, че пазарът може да бъде уязвим на отдръпване от тези високи нива“, коментира Джон Столцфус от Oppenheimer Asset Management.

Цикличните сектор поведоха ралито през ноември. Енергийният сектор, който е най-големият губещ от началото на 2020 г., напредна с 26,6% през последният месец, докато финансовият и индустриалният сектор се повишиха с над 12%. През ноември акциите на Boeing и American Express поскъпнаха с 45,9% и 30%, подкрепяйки значително Dow. Chevron, JPMorgan Chase, Disney и Honeywell регистрираха ръст от над 20%.

Ръст в Азия

Азиатските фондови борси регистрираха повишения във вторник на фона на позитивните данни за производствената активност в Китай, предаде Си Ен Би Си.

Според частното проучване на Caixin и Markit промишленият PMI в страната е нараснал до 54,9 пункта през ноември спрямо 53,6 пункта през октомври, задържайки се над границата от 50 пункта.

Вчера Националното статистическо бюро на Китай обяви, че промишленият PMI индекс е нараснал до 52,1 пункта през ноември спрямо 51,4 пункта през октомври.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 60,18 пункта, или 1,77%, до 3 451,94 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 36,89 пункта, или 1,64%, до 2 286,55 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng се повиши с 226,19 пункта, или 0,86%, до 26 567,68 пункта.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 353,92 пункта, или 1,34%, до 26 787,54 пункта.

В Южна Корея бенчмаркът Kospi регистрира ръст от 42,91 пункта, или 1,66%, до 2 634,25 пункта.

Австралийският показател ASX 200 напредна със 70,7 пункта, или 1,08%, до 6 588,5 пункта.

У нас

Повечето индекси на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха предимно повишения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 2,76 пункта, или 0,65%, до 426,09 пункта. BGBX40 се повиши с 0,50 пункта, или 0,51%, до 98,04 пункта. BGTR30 напредна с 0,75 пункта, или 0,15%, до 485,77 пункта. BGREIT се задържа на ниво от 135,19 пункта.

Cross.bg

✓ Парламентът решава за четири ваксини

Народното събрание ще обсъди в четвъртък проект на решение за одобряване на участието на България в сключените от Европейската комисия и производителите на лекарства "Астра Зенека" (AstraZeneca), "Санофи" (Sanofi) и "Пфайзер" (Pfizer Inc.) - "Бионтех" (BioNTech Manufacturing GmbH) предварителни споразумения за покупка на ваксини във връзка с пандемията от COVID-19. Ще бъде обсъдено и предприемането на действия за сключване на договор за покупка на ваксини от "Янсен" (Janssen Pharmaceutica NV). Това предвижда седмичната проектопрограма за работа на парламента.

Предложението до Народното събрание е внесено на 20 ноември от премиера Бойко Борисов - след решението на Министерски съвет за одобрение на българското участие в договорите на ЕС с тези компании. Премиерът предлага също така "предвид естеството на проекта на решение, както и изискванията за конфиденциалност" въпросът да бъде разгледан на закрито заседание на Народното събрание. Наскоро Борисов каза, че се подготвя имунизационен план, а здравният министър проф. Костадин Ангелов изтъкна, че "... първата ваксина, която очакваме да дойде в България е тази на "Пфайзер", вероятно преди Нова година или непосредствено след. От тази ваксина ще пристигнат първо 125 000 дози".

Европейската комисия пък съобщи, че доставката на ваксините ще бъде договаряна пряко между държавите и производителите. Най-напред обаче ваксините трябва да бъдат одобрени на европейско ниво.

Каква е процедурата

Европейската агенция по лекарствата ще вземе решение дали да одобри потенциалната ваксина срещу COVID-19 на "Пфайзер" и "Бионтех" до 29 декември и се надява да се произнесе до 12 януари по искането за одобрение от американската компания "Модерна" (Moderna), съобщи Ройтерс и АФП.

На свой ред Европейската комисия ще даде окончателното си одобрение за ваксините няколко дни, след като европейският регулатор разреши използването им, съобщи говорител на ЕК.

"Вероятно ще е въпрос на дни. Целта е да действаме бързо", каза говорителят на пресконференцията и добави, че точната дата зависи от евентуалното одобрение от страна на агенцията по лекарствата.

Според европейските правила, Европейската агенция по лекарствата препоръчва разрешаването за ползване на лекарство или ваксина и Европейската комисия одобрява въз основа на научната препоръка на агенцията след консултации със страните-членки.

Говорителят поясни, че, за да може ЕК да се произнесе положително, ще бъде необходимо квалифицирано мнозинство сред държавите от ЕС (55 на сто от страните, представляващи 65 на сто от европейското население).

ЕК е готова да осигури на държавите от ЕС помощ за преноса и съхранението на ваксините, отбеляза говорителят, цитиран от БТА. По неговите думи, след като лекарствената агенция и ЕК дадат разрешение, доставката на ваксините ще бъде договаряна пряко между държавите и производителите. Говорителят призова да не се смесват въпросите за осигуряване на ваксините и спекулациите с борсовата стойност на фармацевтичните дружества след съобщенията за успешна ваксина.

✓ БНБ: Има сигнали, че икономическата активност в страната частично се възстановява

Има сигнали за частично възстановяване на икономическата активност в страната. Това става ясно от Икономическия преглед на Българската народна банка (БНБ) за третото тримесечие на годината.

Такива сигнали дават краткосрочните конюнктурни индикатори."В резултат на разхлабването на въведените ограничителни мерки в България и чужбина срещу COVID-19 през третото тримесечие на 2020 г. се наблюдаваше устойчиво подобряване на бизнес климата и доверието на потребителите. Тези процеси бяха съпроводени с нарастване спрямо предходното тримесечие на продажбите в търговията на дребно, оборотите в промишлеността и индексите на производство в строителството и услугите, а също и с понижаване на равнището на безработица до 7.9% през август спрямо 8.8% през май 2020 г. според сезонно изгладените от БНБ данни на Агенцията по заетостта", пише в анализа на БНБ.

Според Централната банка, ако липсват ескалация на броя на заразените с COVID-19 и последващо затягане на противоепидемичните мерки, което да се отрази на икономическото поведение на домакинствата и фирмите, очакванията са "през четвъртото тримесечие на 2020 г. и през първото тримесечие на 2021 г. да продължи тенденцията към възстановяване на икономическата активност на верижна база, но реалният БВП да остане под нивото си от периода преди пандемията."

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Здравната система и битката срещу Ковид и още - в очакване на ваксината срещу коронавируса;
- Напрежение при превозвачите заради забавената обработка на камиони и товари. Защо на граничния пункт се образуват километрични колони и какво предлагат от сектора - на живо от „Капитан Андреево“;
- Бъдещите шофьори не могат да получат свидетелство за управление заради спрени курсове за първа помощ на БЧК. Какво е решението?;
- По оста София и Скопие - възможен ли е диалогът - гост депутатът от ВМРО Искрен Веселинов;
- Европейската шампионка по художествена гимнастика Стиляна Николова, която посвети титла си на българските лекари;
- Какви са плановете за развитие на транспортната инфраструктура на София - зам.-кметът по строителство Ангел Джоргов;

БТВ, "Тази сутрин"

- Защо неизлекуван пациент беше изписан от болницата в Берковица и каква е причината за смъртта му - разказ на неговата дъщеря;
- Как в Бургас заработи новият център за даряване на кръвна плазма?;
- Филмът „Страх“ на проф. Ивайло Христов с голямата награда от фестивала в Талин;
- На живо: Как читалището в столичния квартал „Факултета“ получи безценен роял?;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Какъв имунитет може да ни даде чаканата ваксина? Темата коментира пулмологът Александър Симидчиев;
- Прогнози за заразата: Ще расте ли още смъртността у нас - говори математикът Лъчезар Томов;
- Шофьори на камиони на протест - защо чакат дни на турската граница;
- На живо - зима в зоопарка. Какви са условията за животните и какво можем да видим?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Заветът на проф. Чирков по Волтер - живеете щастливо, полезно е за здравето;
- в. Монитор - COVID-19 спасява болници от тезгяха;
- в. Монитор - В разговор с председателя на Европейския съвет, за да не се излага на риск възстановяването на Европа: Борисов настоя за спешно приемане на финансовата рамка на ЕС;
- в. Телеграф - 1600 лв. за бавачка на първолак;
- в. Труд - Зам.-министър по здравеопазването Жени Начева: Безплатен PCR тест при два симптома;
- в. Труд - Домакинствата купуват ток на свободни цени;
- в. Труд - Държавата дава 80% от заплатата при криза;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Мини бейби бум в София и Пловдив след първия локдаун;
- в. 24 часа - Започна черна серия с над 200 починали след вълната в интензивните отделения;
- в. 24 часа - София взима до € 60 млн. заем за градски рингове;
- в. 24 часа - Водният холдинг дава пари за язовир "Камчия";
- в. 24 часа - 10 239 пияни и надрусани зад волана за 11 месеца, с 1000 повече от 2019 г.;
- в. 24 часа - Решаващи 30 дни за правата на българите във Великобритания;
- в. Монитор - Спасяват Бургас от водна криза с връзки с два язовира;
- в. Монитор - НПСС предлага: До 60% по-ниска лихва за студентските кредити;
- в. Телеграф - Джипитата с е-направления за рентген и кръв;
- в. Телеграф - Цената на винетката замръзва и за 2021 г.;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Валерия Ватева, съдия, Трето гражданско отделение, Софийски районен съд: Мъжете насилници проумяха, че не може с шамари, минават на тормоз по телефона;
- в. Монитор - Петър Велков, математик: Ако имаше локдаун три седмици по-рано, щяха да бъдат спасени много животи;

- в. Телеграф - Проф. Асен Балтов, директор на "Пирогов": Първите дози от COVID ваксината ще са за работещите на първа линия;
- в. Труд - Отец Славчо, свещеноиконом от Великотърновската епархия, пред „Труд“: Изпитанията са, за да се осъзнаем, че трябва да бъдем по-добри;
- Водещи анализи*
- в. Монитор - Пациент с положителен бърз тест няма право на направления за PCR;
- в. Телеграф - Сам вкъщи в пандемия;
- в. Труд - Политически трупове излизат на светло.

✓ Предстоящи събития в страната на 02 декември

София

- От 09.00 ч. ще се проведе редовно заседание на Народното събрание.
- От 10.00 ч. ще се проведе заседание на Министерски съвет чрез видеоконферентна връзка.
- От 10.30 ч. в официалната фейсбук страница на ВУЗФ ще се излъчва онлайн кръгла маса на тема „Външна търговия и пандемия“.
- От 11.00 ч. ПП АБВ ще даде пресконференция в централата на партията на ул. „Врабча“ 23.
- От 12.30 часа чрез платформата ZOOM ще се проведе второто издание на интерактивния уъркшоп на тема „От фермата до трапезата и как да направим корпоративна стратегия 2030“.
- От 14.00 ч. в зала 1/ Източно крило на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по икономическа политика и туризъм ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала „Изток“ на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по образованието и науката ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала 356 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по здравеопазването ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в пленарната зала на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по бюджет и финанси ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала 3 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" № 1 Комисията по външна политика ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала 248 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по културата и медиите ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала 142 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта ще проведе заседание.
- От 14.30 ч. в зала 456 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по труда, социалната и демографската политика ще проведе заседание.
- От 15.30 ч. в зала 134 на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1 Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове ще проведе заседание.
- От 16.00 ч. онлайн ще се проведе вторият ден от в тазгодишния Български икономически форум на тема „Икономическо възстановяване на хоризонта“.

Добрич

- От 08.00 ч. на „Фейсбук“ страницата на Младежки център-Добрич ще бъдат представени наградните есета от Областен конкурс за есе на тема „Промени ли ни izolацията към по-добро?“.

Ловеч

- От 11.00 ч. в залата на Общинския съвет (ул. „Търговска“ № 22, ет.2) ще се проведе откриващото събитие по проект Арт ателие "Творилница" за по-добро бъдеще.

Хасково./ГКПП „Капитан Андреево“

- От 11.00 часа в буферната зона на ГКПП „Капитан Андреево“ Съюзът на международните превозвачи в България и Асоциацията на превозвачите на Република Турция организират мирен протест срещу забавената обработка на камиони и товари на границата между двете страни

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bq.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.